HISTORICKÁ DETEKTIVKA

VYŠEHRAD

PETER TREMAYNE

SEDMÁ POLNICE

PŘÍPAD SESTRY FIDELMY

PETER TREMAYNE
SEDMÁ POLNICE

Z anglického originálu The Seventh Trumpet
vydaného nakladatelstvím Headline Publishing Group, 2012
přeložila Alžběta Slavíková Hesounová
Typografie Vladimír Verner
Ilustrace na obálce Lee Gibbons
Odpovědná redaktorka Marie Válková

E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2013 jako svou 1197. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle 1. vydání v tištěné podobě).
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15

e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Copyright © 2012 Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2013

ISBN 978-80-7429-421-1

Tištěnou knihu můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Et septimus angelus tuba cecinit et faclae sunt voces magnae in caelo dicentis factum ets regum huius mundi. Domini nostri et Christi eius et regnabit in saecula saculorum.

Tehdy zatroubil sedmý anděl a v nebi zazněly mocné hlasy říkající: „Království světa se stala královstvím našeho Pána a jeho Krista; a on bude kralovat na věky věků!“

Latinská Vulgata, překlad sv. Jeronýma, 5. století
Zjevení Janovo 11:15

Pro Dorotheu,
která se mnou je v dobrém i ve zlém
‚is feidir linn‘

AUTOROVA POZNÁMKA

Události popsané v této knize navazují chronologicky na román *Kalich krve* a odehrávají se v období zvaném *fogamar*, doba sklizně, v roce 670 po Kristu v posledních dnech před podzimní rovnodenností.

Sestra Fidelma z Cashelu, dálaigh neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století
Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, její společník

V Cluain Mór
Tola, farmář
Cainnear, jeho žena
Breac, jejich syn

V Cashelu
Colgú, král Mumanu a Fidelmin bratr
Finguine, syn Cathal Cú-cen-máthaira, následník trůnu
Ségdae, opat z Imleachu, vrchní biskup mumanský
Gormán, bojovník Nasc Niadh, tělesných stráží krále
Caol, velitel Nasc Niadh
Enda, bojovník Nasc Niadh
Drón, vládce Gabránu
Dúnliath, dcera Dróna, vládce Gabránu
Ailill, bojovník, nevlastní syn Dróna, bratranec Fidelmy a Colgúa

Ve Fraigh Dubh
Saer, tesař
Bratr Ailgesach
Fedach Glas, hostinský
Grella, jeho žena
Bratr Biasta

U řeky Suir
Torna, bard
Echna, převozník

V Durlus Éile
Gobán, kovář
Leathlobhair, malomocný
Gelgéis, princezna Éile
Spealáin, její správce
Daig, biskup Éile
Brocc, brehon princezny Gelgéis
Aillín, vrchní brehon mumanský
Étain z An Dún

V Liath Mór
Opat Cronán
Bratr Anfudán, správce
Bratr Sillán
Ségnat, rukojmí

V Osraige
Canacán, pastevec

V Baile Coll
Coccán, kovář

KAPITOLA PRVNÍ

Tóla se zastavil na prahu svého rolnického domku, pohlédl k tmavým obrysům kopců na východě, které se ostře rýsovaly proti proužku jasného světla předznamenávajícího blížící se rozbřesk, a spokojeně a zhluboka se nadechl a vydechl. Tak to dělal každého rána už několik desítek let, stal se z toho jakýsi jeho rituál. Na okamžik tam jen klidně stál, díval se na světlající nebe a přemítal, jaký den mu asi nové ráno přinese; poté pozornost přenesl na tmavou zvlněnou krajinu, která se před ním prostírala na jihu a jakoby tiše přikyvovala jeho úvahám. Světlo počínajícího dne se rychle šířilo, až dopadlo na skalní vyvřelinu tyčící se na jižním obzoru pouhých pár kilometrů od něho. Šedobílé budovy na Cashelské skále, na níž bylo vystavěno sídlo vládců Mumanu, začínaly v ranních paprscích jasně pableskovat.

Tóla udělal krok vpřed a dlouze se protáhl. Byl to podsaditý a svalnatý muž, z jehož postavy se dalo lehce vysoudit, že je synem země. Očividně strávil život obděláváním půdy a péčí o dobytek. Vycházející slunce mu ozářilo černé vlasy s kovovým leskem a v ranních paprscích vypadala jeho opálená kůže a světlé oči ještě výraznější. Pobytem na čerstvém vzduchu mu tvář trochu zhrubla a zestárla, ale přesto jeho rysy nebyly nepříjemné či nepřívětivé. Stál tam jako člověk, který je spokojený se svým životem a vším, na co právě pohlíží.

Tu se někde nedaleko ozvalo zašustění a zpoza rohu domu se vynořil mohutný pes s drsnou srstí; zakňučel pánovi na pozdrav a provázel to divokým šviháním ohonu. Zdálo se, že navzdory urostlému tělu má zvíře klidnou a tichou povahu. Muž se k němu sklonil, poplácal psa po veliké hlavě a něco k němu

konejšivě zamručel, když zvíře znovu zakňučelo. Potom se Tóla otočil ke vchodu za sebou a tlumeně do domu zavolal: „Dnes bude dobrý den!“

Mezi dveřmi se objevila nějaká žena, otírala si ruce do zástěry a rychle pohlédla k východním kopcům. Byla stejně osmahlá od slunce jako Tóla – příjemně vyhlížející žena, uvyklá těžké práci.

„Dost dobrý, abychom dokončili sklizeň?“

„Dost dobrý, Cainnear. Dnes sklidíme to malé políčko, a pak už budeme mít všechno obilí pod střechou.“

„Než tam vyrazíš, měl by ses jít podívat na tu březí krávu, jestli už se otelila,“ řekla mu žena.

„Dává si s tím na čas,“ přitakal její muž. „Ostatní telata už chodí s matkami na pastvu. Zajdu za ní hned. Včera večer jsem ji viděl dole u potoka. Snad už také porodila.“ Potom se na chvíli odmlčel. „Náš líný synek ještě asi spí, viď? Měla bys ho honem vzbudit. Dnes nás čeká spousta práce.“

„Dobrá, dohlédnu, aby už vstal, a pak za tebou přijdeme na pole,“ odpověděla mu Cainnear s úsměvem.

Rolník trochu nepřítomně přikývl a se psem v patách vykročil ke kůlně za jejich *bothánem*, kamenným domkem, v němž všichni žili. Z přístěnku si vzal kosu a hrábě. Oboje si lehce opřel o široké rameno a vyrazil přes louku ke vzdálené tmavé hradbě stromů, které rostly podél potůčku ohraničujícího jeho pozemky z jižní strany. Potok dál směřoval na západ a vléval se do veliké řeky Suiru, která tekla na západní hranici jeho polí.

Byl už jasný den, když došel k malému políčku pšenice, kterou bylo ještě třeba pokosit. Měsíc měl brzy vstoupit do fáze, které se říkalo *gealach na gcoinnlíní* – měsíc strniště. Předznamenával dobu, kdy už mělo být všechno obilí požato a sklizeno. Tóla se na chvilku zastavil, rozhlédl se po poli a potom našpulil rty, jako by chtěl uznale zahvízdnout. Teď už to nebude trvat dlouho, žně dokončit. Měl být za co vděčný: letos měl dobrou úrodu, byl to dobrý rok, nepřišel o jedinou krávu, prase nebo kuře, ať už vinou nemoci nebo divokých zvířat. Při té myšlence si vzpomněl na březí krávu a zadíval se ke stromům, zda ji tam někde nezahlédne. Čekala své první tele a už měla dávno porodit. Doufal, že tele přišlo na svět v noci – pokud ne, pro jeho matku by to znamenalo potíže. Ještě nebylo dost světla, aby ve stínech pod stromy něco viděl. Tóla si opřel kosu a hrábě

u mezního kamene na kraji pole a vykročil přes strniště ke stromům se psem v patách.

Blížili se k lesíku u potoka, když vtom se pes náhle zarazil, zvedl hlavu, jako by ve vzduchu cosi větřil, a z hrdla se mu ozvalo tiché zavrčení.

Tóla se zamračil, zastavil a rozhlédl kolem.

„Copak je, Cú Faoile?“ Mluvil ke zvířeti tiše, nic podezřelého kolem ale neviděl. Potom na opačné straně pole zahlédl krávu. Už nebyla březí, vedle ní rozeznával malý stín ve tvaru telete. S úlevou se usmál, když vtom si všiml, že jeho pes se dívá jinam než na ta zvířata. Z hrdla se mu nepřestávalo ozývat temné vrčení. Tóla se pozorně zadíval směrem, kterým hleděl jeho pes, ale nic neobvyklého v těch místech nespatřil. Pomalu ke stromům vykročil a pes jej poslušně následoval s hlavou vztyčenou a ostražitým pohledem. Tóla věděl, že Cú Faoil dokáže nebezpečí zahlédnout mnohem dříve nežli člověk a že je to věrný ochranář. Tólovi ale bylo zároveň jasné, že kdyby jim hrozilo bezprostřední napadení, pes by ho varoval mnohem důrazněji. V tu chvíli si také uvědomil, že pokud by mezi stromy číhalo nějaké nebezpečí, kravka s novorozeným telátkem by tam jistě tak pokojně nestála. A přesto cítil, že něco není tak docela v pořádku.

V těchto místech už bylo zurčení vody v potoce velice hlasité, protože proud narážel do několika velikých kamenů, po nichž lidé často přecházeli na druhý břeh. Pokud poutníci necestovali po východním břehu Suiru, nebo neměli k dispozici loďku, museli jít podél tohoto potoka jménem Arglach až sem, a zde mohli proud překročit a pokračovat jižním směrem. Na jižní straně se pak připojili k široké cestě, která nakonec vedla až k pevnosti Cashelu a městečku kolem ní. Tóla v těchto končinách žil od narození. Věděl, že vody potoka tu zurčí přes vystouplé kameny sloužící jako most. Citlivý sluch mu ale napověděl, že proud dnes vydává jiný zvuk než obvykle. Připadalo mu to skoro, jako když se potok vylije z břehů. Bylo mu zřejmé, že Cú Faoil to slyší také, protože znovu tiše a hluboce zavrčel.

Tóla odhodlaně vykročil mezi stromy a vyšel na stezku u potočního břehu. Na první pohled uviděl, že mezi kameny se cosi vzpříčilo, takže voda mezi nimi nemohla volně protékat, ale valila se kolem překážky a přes ni. Tóla se k ní přiblížil, aby si ji lépe prohlédl, ale vtom zůstal jako přimrazený a zarazil se v něm dech.

Uprostřed proudu, zachycené mezi kameny, bylo lidské tělo.

Rolník bez rozmýšlení do potoka vkročil, studená voda mu sahala po kolena; natáhl se po těle a pevně sevřel látku, v níž bylo oděné. Tóla byl silný muž, jak se dalo u člověka, který celý život strávil prací na polích, očekávat. I tak to ale pro něho byl náročný úkol, dotáhnout tělo na břeh, protože silný proud je neustále tlačil na kameny v říčce. Po krátkém zápolení se mu ale přece jen podařilo utopence z vody dostat a položit jej na souš.

Tóla několik okamžiků počkal, než znovu nabere dech, a poté se jal tělo zkoumat. Patřilo jakémusi muži; nebyl po smrti dlouho a za života byl mladý a pohledný. Oděv, který halil nešťastníkovo tělo, byl očividně kvalitní a zdobený jemnými výšivkami. Kolem krku měl mrtvý stále ještě zlatý řetěz a na jednom prstu se mu třpytil mohutný prsten s velkým polodrahokamem. Bylo zřejmé, že za života musel zastávat nějakou vyšší funkci. Měl na sobě krátký pláštík jasných barev, který byl na jednom rameni sepnutý jemnou broží v podobě jakéhosi symbolu. Na levém boku měl na pásku připnutou drahokamy vykládanou pochvu, v níž stále vězela dýka, a po pravé straně měl u pasu pověšený meč.

Tóla pozvedl ruku, začal se nepřítomně drbat na zátylku a přitom si nechápavě tělo měřil. Jako první ho napadlo, že ten mladík zřejmě uklouzl, když po mokrých kamenech kráčel přes říčku, a spadl do vody. Možná šel potmě a udeřil se při pádu do hlavy. Ale co by zřejmě urozený mladý muž pohledával v těchto končinách, a jak to, že by cestoval pěšky a ne na koni? Bylo to znepokojivé. Pokud ten vznešený mladík přišel o život na Tólově pozemku, i kdyby k tomu nakrásně došlo nešťastnou náhodou, pro Tólu by to mohlo znamenat potíže. Matně si vzpomínal, že kdysi slyšel cosi o právní zodpovědnosti podle zákona o vyrovnání.

Sklonil se k tělu a začal zkoumat, zda na mladíkově hlavě neuvidí nějaké stopy po úderu či alespoň oděrky, ale nikde nic neobjevil. Když Tóla mrtvolu otáčel, aby si prohlédl hlavu zezadu, všiml si, že mrtvý má na zádech oblečení potrhané a poničené. Také uviděl, že ruku, kterou tělo otáčel, nemá mokrou jen od vody, ale že ji má zbarvenou lehce dorůžova. Krev. Zadíval se na potrhaný oděv pozorněji a ztěžka polkl. Pochopil, jak mladík přišel o život. Někdo jej přinejmenším třikrát bodl do zad.

Tóla pomalu začínal chápat význam svého objevu a zmocnily se ho obavy. Tohle tedy rozhodně znamenalo potíže. Teprve když uslyšel tiché zakňučení a ucítil na sobě studený čumák svého psa, který dobře pochopil, že s jeho pánem není všechno v pořádku, se Tóla konečně pohnul. Ten urozený mladík, ať už to byl kdokoliv, byl zavražděn na jeho pozemku, ačkoliv k tomu došlo na veřejné stezce, kterou všichni v okolí používali k překročení potoka. Nejistě se postavil, snažil se zachovat si klidnou hlavu a uvažoval, co má teď podniknout.

Uvědomil si, že se mimoděk zadíval ke Cashelské skále na jihu, ke které se odsud dalo dojet během krátké chvilky. V Cashelu jistě budou brehoni, právníci a soudci. Ti budou vědět, co je třeba učinit. Případ prošetří a poradí mu. Tóla byl vychován ve víře, že brehonům je dána veliká moudrost. Znovu se zadíval na tělo u svých nohou. V tu chvíli si povšiml, že brož, jíž měl mladík sepnutý plášť na rameni, má velice nezvyklý tvar. Snad to byl symbol klanu, k němuž ten nešťastník náležel. Ať tak či tak, ta vzácná brož jistě každého brehona přiměje, aby šel případ osobně vyšetřit. Sehnul se, rozepnul přezku a brož z látky vytáhl. Potom se kolem sebe rychle rozhlédl a vyrazil zpátky ke svému domku se psem po boku.

Jeho žena Cainnear si všimla, že se Tóla vrací, a šla mu v ústrety s ustrašeným výrazem, neboť ihned pochopila, že něco není v pořádku.

„Co se stalo?“ ptala se ho už z dálky.

„Už chlapec vstal?“ vypravil ze sebe Tóla udýchaně, aniž by jí hned odpověděl.

„Zrovna vyvedl ven osla, aby…“

Tóla se otočil ke stáji a začal volat: „Breacu! Breacu!“

Z nedaleké stodoly se vynořil chlapec, který zřejmě teprve nedávno dosáhl věku volby, a s ustrašeným výrazem se k němu rozběhl.

„Co se děje, otče?“

„Musím se okamžitě rozjet do Cashelu. Potřebuji toho osla,“ vysvětlil mu Tóla v rychlosti. „Chci, aby sis vzal nějakou zbraň a šel dolů k přechodu přes potok. Na břehu tam leží tělo nějakého mladíka.“ Své ženy, která vyděšeně zalapala po dechu, si nevšímal. „Těla se nedotýkej a nedovol, aby se ho dotkl někdo jiný nebo aby se k němu někdo přibližoval,“ pokračoval pak.

„Nechám ti tu Cú Faoila. Já pojedu do Cashelu a přivedu s sebou nějakého brehona."

Breac pochopil, že je situace vážná, a tak měl dost soudnosti a otce se na nic dalšího nevyptával. Rozběhl se zpátky ke stáji a za okamžik už odtamtud vyváděl jejich oslíka. Tóla mezitím prohodil několik konejšivých slov ke své ženě, a pak Breacovi do ruky vložil obojek psa, aby zvíře pochopilo, že má zůstat s chlapcem. Několikrát mu ještě zopakoval slovo „hlídej". Pak už se vyhoupl na osla a pobídl ho do klusu – čekala je nedlouhá cesta do Cashelu, do paláce krále Mumanu.

KAPITOLA DRUHÁ

Gormán stál uvolněně za tmavými dubovými dveřmi, kterými se vcházelo do soukromých komnat mumanského krále. Muman ležící na jihozápadě ostrova byl největší ze všech pěti irských království. Gormán byl mladý muž se světlou pletí, hustými havraními vlasy, tmavýma očima a příjemnou tváří. Kolem krku měl zlatý náhrdelník, jakýsi kroucený pásek, a nosil jej s patřičnou pýchou, neboť šperk byl odznakem členů Nasc Niadh, bojovníků zlaté obroučky, což byla elitní tělesná stráž samotného mumanského krále. Gormán měl důvod být na své poslání hrdý, neboť si jej vydobyl vlastní silou a mrštností navzdory mnoha překážkám. Většinou se královým tělesným strážcem stávali synové vůdců klanů nebo synové velkých bojovníků. Přitom Gormánovou matkou byla *bé táide*, bývalá prostitutka – ovšem její syn byl díky svým vlastnostem – a to nejen zručnosti v zacházení se zbraněmi, ale také inteligenci – vybrán, aby se stal královým osobním strážcem, což byla veliká pocta, neboť dotyčný se těšil naprosté důvěře samotného krále.

Na konci chodby se zpoza rohu vynořila jakási postava a zamířila jeho směrem. Gormán na okamžik ztuhl, ale potom se zase uvolnil, když viděl, že příchozí je králova sestra. Ještě stále si nezvykl, že ji nyní může vídat oděnou jinak než jako řádovou sestru. Dnes měla na sobě jasně modrý kabátec, který jí přiléhal těsně k tělu a sahal asi do poloviny stehen. Kabát neměl límec, ale přes něj byl přehozený krátký pláštík *cochnull* z téže světle modré látky, ovšem navíc se zlatými a stříbrnými výšivkami; u krku byl sepnut brožemi. Na nohou měla králova sestra *triubhas*, úzké kalhoty ke kotníkům, v nichž se jasně rýsovaly její štíhlé nohy. Ve spodní části mívaly takovéto kalhoty úzký

proužek, který se podvlékal pod chodidlo. I kalhoty byly bohatě zdobeny mnoha barvami. Na nohou pak měla kožené boty sahající nad kotníky a v jedné ruce držela rukavice.

Dlouhé rusé vlasy měla pečlivě učesány, rozděleny do tří pramenů a zapleteny do tří copů, které byly stočeny a přichyceny k hlavě stříbrnými sponami. Z jejího vzezření se dalo soudit, že jde o osobu, která vede velice bohatý společenský život. Temeno hlavy měla přikryté malým hedvábným šátkem ve stejné barvě jako kabát, což značilo, že je buď vdaná, nebo přinejmenším dospělá. Kabát měla přepnutý opaskem zvaným *críss*, u něhož měla přivěšený *cíorbholg*, taštičku na hřeben, již nosily všechny urozené ženy a v níž se přechovávaly nezbytné toaletní potřeby.

„Dnes jsi vzhůru časně, paní," promluvil k ní Gormán a dovolil si se na ni na uvítanou usmát. „Jdeš na projížďku?" Podle toho, jak byla ustrojena, a podle kožených rukavic v rukou nebylo těžké k takovému závěru dojít.

Fidelma z Cashelu, sestra krále Colgúa, jeho úsměv opětovala. Kdysi pomohla Gormánovu matku Dellu očistit od křivých nařčení a od té doby byla její i Gormánovou přítelkyní. Mladý bojovník už nejednou zasáhl coby její strážce.

„Dnes bude krásný den. Byla by škoda jej promarnit povalováním v posteli," odpověděla. „A i bez toho mě brzy zrána vzbudil zvuk jezdců odjíždějících z pevnosti. Nestalo se snad něco zlého?"

„To byl Finguine s malým doprovodem," odvětil Gormán.

Finguine mac Cathail byl *tánaiste*, následník trůnu po jejím bratrovi.

„Co ho přimělo, aby z Cashelu vyrazil tak časně?"

„Pokud se nemýlím, kmen Cenél Lóegairi ještě Cashelu neodvedl povinné dávky, a jelikož je už po žních, *tánaiste* se rozhodl, že bude moudré se rozjet za jejich náčelníkem a tu povinnost mu připomenout."

Cenél Lóegairi byl klan sídlící na jihozápadě království, který byl pověstný tím, že své závazky vůči králi Cashelu plnil jen neochotně. Finguine byl Fidelmin vzdálený bratranec z rodinné větve zvané Eóghanacht Áine. Byl zvolen za následníka trůnu před čtyřmi lety, poté co zemřel jeho předchůdce Donndubhán, který neúspěšně plánoval Colgúovu vraždu, aby mohl převzít v království moc. Finguine byl známý svou pečlivostí v administrativních otázkách, se kterými králi Colgúovi často pomáhal.

Fidelma pokynula rukou k zavřeným dveřím za Gormánem. „A můj bratr již vstal?“

„Byl vzhůru už před svítáním, paní, ale nyní je u něho opat Ségdae.“

Ségdae byl opat a biskup z Imleachu, nejvýše postavený církevní hodnostář v celém království.

„Na opatovu návštěvu u bratra je nezvykle brzy. Nevěděla jsem ani, že je nyní v Cashelu.“ Ve tváři se jí objevilo zklamání. Doufala, že se jí podaří bratra přesvědčit, aby ji doprovodil na ranní projížďku. „Proč je tu opat tak časně?“

„Opat Ségdae dorazil s úsvitem, paní. Musel být na cestě celou noc a s sebou měl za doprovod jen jednoho ze svých bratří. Tvářil se ustaraně a žádal, aby byl bezodkladně uveden ke králi.“

„Takové zprávy mě naplňují nejistotou,“ prohlásila Fidelma podmračeně. „Vydali příkaz, že si nepřejí být rušeni?“

Gormán zavrtěl hlavou. „Pokud je mi známo, nic takového neříkali.“

„Potom tedy půjdu za nimi.“

Gormán přikročil ke dveřím, dvakrát na ně zaklepal, a potom je otevřel a nechal Fidelmu vejít.

Ve velké komnatě, v níž většinou král Colgú přijímal pouze vzácné návštěvy, seděl její bratr se svým hostem; křesla byla přitažená ke krbu, v němž hořela polena. Colgú vzhlédl, když jeho sestra vešla, a přivítal ji úsměvem. Starý opat Ségdae začal vstávat na důkaz úcty vůči princezně, ale Fidelma mu pokynula, aby zůstal sedět.

„Dobrý den ti přeji, sestro Fidelmo,“ pozdravil ji starý pán.

„I tobě, opate Ségdae,“ odvětila a posadila se do volného křesla. Potom tiše dodala: „Možná si vzpomínáš, že jsem oficiálně vystoupila z řádu, tudíž už nejsem ‚sestra‘ Fidelma, ale opět jen Fidelma z Cashelu.“

Opat se při její námitce pousmál.

„Pro nás už navždy zůstaneš sestrou Fidelmou,“ ohradil se. „Tvá pověst v pěti královstvích Irska už je hluboce zakořeněná, nikdo nebude hovořit o Fidelmě, aniž by před tvé jméno dosadil slůvko ‚sestra‘.“

„Doufám, že si lidé přivyknou dávat k mému jménu jiné slovo,“ odpověděla neústupně.

„Ach ano," povzdychl si opat. „Mrzí mne, že Rada mumanských brehonů zamítla tvou žádost, aby ses ve zdejším království ujala role vrchního brehona – ale jak jistě víš, o tu pozici je třeba žádat mnoho a mnoho let."

Fidelmě se na okamžik nebezpečně zablýsklo v očích, zdálo se jí totiž, že v jeho hlase zaslechla stopu sarkasmu. Potom se ale uklidnila.

„Připouštím, že brehon Aillín má mnohem více zkušeností nežli já," promluvila bez nadšení. „Rada bezpochyby volila moudře, když jej vybrala jako vrchního brehona pro mého bratra."

Colgú si nejistě poposedl. Dobře věděl, že Fidelma pojala úmysl stát se vrchním brehonem mumanského království. Když zemřel brehon Baithen, Fidelma prohlásila, že vystoupí z řádu a bude se ucházet o jeho místo. Volba vrchního brehona ovšem ležela v rukou Rady brehonů, a ta nakonec zvolila staršího brehona Aillína, který měl mimo jiné i poněkud usedlejší názory nežli Fidelma.

„Tak co hodláš dělat teď, Fidelmo? Jaké plány máš do budoucna?" otázal se jí opat.

„Do budoucna? Budu dělat totéž co dosud. V mém životě se nic nezměnilo."

„Ale opustila jsi přece naši církev…"

„Církev jsem neopustila, jen jsem přestala být řádovou sestrou," odpověděla Fidelma důrazně. „A od té doby, co jsem před několika lety odešla z kláštera svaté Brigit v Cill Dara, počínala jsem si jako zcela nezávislá osoba, nepodřizovala jsem se žádnému řádu ani církevním pravidlům. Abych byla upřímná – a myslím, že se mnou musíš souhlasit – mé nedávné vystoupení z řádu už bylo pouhou formalitou. Proto se nedomnívám, že v mém životě nyní dojde k jakýmkoliv změnám. Neustále je dost případů, které si vyžadují zkušenosti *dálaigh*, advokátky práva, a mohu i nadále rozhodovat méně závažné soudní pře."

„To je pravda," přitakal Colgú zamyšleně. „Ale možná ti to skýtá i nové možnosti. Dosáhla jsi studiem hodnosti *anruth*, což je druhý nejvyšší titul udělovaný v naší zemi. Mohla bys přece ještě studovat až do hodnosti *ollamh*. To by v budoucnu jistě zvýšilo tvé naděje, až příště se svou žádostí předstoupíš před Radu brehonů."

Fidelma neodpověděla, ale z jejího výrazu bylo patrné, že bratrův návrh se u ní setkal s pramalým nadšením.

„A co o tom všem soudí bratr Eadulf?“ otázal se jí opat. Nijak se nesnažil zakrýt fakt, že je mu dobře známo, že mezi Fidelmou a otcem jejího syna Alchúa panuje v poslední době značné napětí. Došlo to dokonce tak daleko, že když Fidelma na začátku roku prohlásila, že se hodlá ucházet o místo vrchního brehona, bratr Eadulf z hradu odejel a šel hledat samotu do společenství blahoslaveného Rúana ležící nedaleko od Cashelu. Vrátil se teprve na žádost krále Colgúa, aby šel Fidelmě pomoci s vyšetřováním vraždy bratra Donnchada v Lios Mór.

„Eadulf už přijal mé rozhodnutí,“ odpověděla Fidelma chladně. „Pokud chceš ale o jeho duševních pochodech vědět víc, bude nejlepší zeptat se přímo jeho.“

Opatu Ségdaeovi se při jejích slovech nahrnulo trochu krve do tváří a rozpačitě si odkašlal. Colgú nesouhlasně zavrtěl hlavou.

„Opat Ségdae má na paměti pouze dobro naší rodiny a celého království, Fidelmo,“ napomenul král svou sestru mírně. „Právě z toho důvodu je zde u mne už tak časně zrána.“

Fidelma pochopila, že se její bratr snaží odvést hovor jiným směrem. Rozhodla se mu v tom nebránit, samotnou ji totiž zajímalo, co opata přimělo k celonoční pouti, jen aby s jejím bratrem mohl co nejdříve promluvit.

„Je snad důvod k obavám o blaho jednoho či druhého?“ zeptala se nevinným hlasem. „Doufala jsem, že důvodem návštěvy opata Ségdaea zde bude nějaká radostnější událost.“

Její bratr se začervenal, což nečekala. V Cashelu byl již třetí den návštěvou Drón, vládce Gabránu v zemi Osraige, s dcerou Dúnliath, a Colgú se Fidelmě svěřil, že by s Drónem rád pohovořil o uzavření svatební smlouvy s jeho dcerou. Fidelma se snažila přehlížet fakt, že jí byl ten arogantní šlechtic nepříjemný a jeho dcera lhostejná. Pokoušela se sama sebe přesvědčit, že má vůči těm dvěma zbytečné předsudky a že pokud bude její bratr šťastný, přinese to nakonec štěstí i celému království.

„Přicházím se zprávami o nepokojích v zemi lidu Uí Fidgente,“ odpověděl opat Ségdae. „Proto jsem se sem vypravil.“

„To ale přece není nic nového,“ namítla Fidelma s lehkostí. „Ten kmen odjakživa působil naší rodině potíže a ohrožoval jednotu celého království.“

Princové kmene Uí Fidgente na severozápadě Mumanu už dlouho tvrdili, že to oni by podle práva měli být panovníky království, nikoliv rod Eóghanachtů, což byli potomci Eóghana Móra. Dokonce prohlašovali, že jejich rod pochází z Cormaca Casse, staršího bratra Eóghana, a proto sami sebe nazývali Dál gCais, potomci Casse. Mimo území vlastního klanu ale příliš podpory pro svá tvrzení nenacházeli. Bylo to teprve pár let, kdy se Colgú se svými věrnými bojovníky musel postavit na bitevním poli princi Eoghanánovi z kmene Uí Fidgente a jeho spojencům, kteří proti němu vytáhli. Kam až Fidelmina paměť sahala, pokaždé, když v jejich království vznikl nějaký nesvár nebo došlo ke spiknutí, vždy za ním stáli princové kmene Uí Fidgente a jejich nespokojenost.

„Domnívala jsem se," pokračovala pak Fidelma, „že od té doby, co je jejich vůdcem Donennach, který s Cashelem uzavřel úmluvu, byl mezi nimi klid?"

„Tentokrát nevíme s určitostí, zda za těmi nepokoji skutečně stojí sami Uí Fidgente," povzdychl si opat.

„O jakých nepokojích to hovoříš?" zeptala se ho Fidelma.

Opat pohlédl po králi, jako by jej mlčky žádal o povolení promluvit, a teprve potom odpověděl. „Doslechli jsme se, že několik vesnic a osad kolem oblasti náležející jejich klanu bylo zapáleno a mnoho tamních obyvatel pobito. Ta zpráva se do Imleachu donesla teprve včera ráno. Proto jsem bez odkladu vyrazil na cestu, abych o tom tvého bratra zpravil."

„Jak přesně ta zpráva, kterou jste obdrželi, zněla?" zeptala se jej Fidelma naléhavě. „Vypálené vesnice a osady? Kdo vám tu zprávu přinesl?"

„Poprvé jsme se to doslechli od jednoho kupce, který viděl několik usedlostí spálených na uhel. A poté viděl celou vesnici, která lehla popelem."

„Kde to bylo?"

„Šlo o jednu z osad na břehu An Mháigh."

„Pokud si dobře vzpomínám, jde o poměrně dlouhou řeku. Neurčil to nějak přesněji?"

„Vesnice, která byla zničena, ležela prý nedaleko brodu zvaného dubový, Áth Dara."

„Ten je na území kmene Uí Fidgente," prohlásil Colgú rozhodně. „Pokud mne ale paměť neklame, leží na samém jeho okraji,

protože východní břeh té řeky patří už k oblasti spravované naším bratrancem Finguinem z kmene Eóghanacht Áine."

„A pokusil se ten kupec zjistit, co přesně se u toho brodu stalo?" zeptala se Fidelma.

„Bohužel už se nebylo koho ptát, našel tam jen těla bez života. Všichni muži, ženy i děti, které viděl, byli mrtví, a pokud se někdo zachránil, dávno odtamtud uprchl. Onen kupec považoval za rozumné se tam zbytečně nezdržovat a bez odkladu se rozjel do našeho opatství v Imleachu. Co u řeky viděl, jej velice vyděsilo."

„Z tvých slov ale soudím, že on nebyl jediný, kdo vám ty zprávy přinesl," poznamenala Fidelma. „Zmiňoval ses, že jste se o tom dozvěděli *poprvé* od toho kupce."

Opat pomalu přikývl. „Je to tak. Krátce poté, co k nám přijel ten muž, do opatství dorazila skupinka bratří z kláštera blahoslaveného Nessana v Muine Gairid. I oni vyprávěli podobné zvěsti. Po cestě k jihu také viděli vypálené kostely a zemědělské usedlosti a mrtvá lidská těla."

„Vypálené kostely?" zopakovala po něm Fidelma nevěřícně.

„A povražděné duchovní," přitakal opat Ségdae.

„Muine Gairid leží severně od Áth Dara," pronesl Colgú zamyšleně. „Tudíž se zdá, že k tomu drancování a zabíjení dochází především na území kmene Uí Fidgente. Nesetkali se ti mnichové, kteří k vám přijeli, s někým, kdo by jim o tom mohl sdělit cokoliv bližšího nebo kdo by věděl, kdo má tu zkázu na svědomí?"

„S nikým," odpověděl opat.

„Pokud kdosi na klan Uí Fidgente zaútočil, pak jsem měl dostat zprávu od prince Donennacha," podotkl Colgú. „Když se stal vládcem svého kmene, mimo jiné jsme se dohodli, že mne ihned zpraví, kdyby v jeho zemi došlo k jakýmkoliv nepokojům."

„A to je vše, co víš?" zeptala se Fidelma opata, a potom přejela pohledem na svého bratra. Rozhostilo se ticho. Fidelma chvíli počkala, a potom ke Colgúovi promluvila naléhavým hlasem: „Co nyní hodláš podniknout?"

„Mnoho toho nezmůžu, dokud nezjistím, jak se věci mají. Nejprve se potřebuji dozvědět, kdo jsou pachatelé těch útoků. Kromě zpráv, které nám nyní přinesl opat, se k nám zatím nedoneslo vůbec nic, žádná žádost o pomoc od prince kmene Uí Fidgente ani od nikoho ze sousedních klanů a osad."

„Je možné, že princ Donennach neměl dosud možnost pro pomoc poslat," poznamenal opat Ségdae.

„Snad," prohlásil Colgú, ale nepůsobil příliš přesvědčeně. „Nyní mám jedinou možnost – vyslat několik svých vojáků za princem Donennachem a počkat, jaké zprávy mi o té záležitosti od něho přinesou."

Fidelma několik chvil nic neříkala, ale nakonec promluvila: „Souhlasím s tebou, že v této chvíli se nic jiného podniknout nedá. Je ale zvláštní, že jsme až dosud o ničem jiném neslyšeli. Musíme si dát pozor, abychom své vojáky neposlali do pasti."

„Do pasti?" zopakoval Colgú a obočí mu překvapeně vylétlo. „Jak tě něco takového napadlo?"

„Poučila jsem se z nedávné historie. Klan Uí Fidgente je proslulý svými léčkami. Nemusím ti snad ani připomínat, že se tě pokusili zavraždit. Měli bychom si počínat nanejvýš opatrně, bratře."

Colgú si to velice dobře uvědomoval. „Vydám příkaz Finguineovi, aby ten případ prošetřil. Pochází z kmene Eóghanacht Áine a tamní oblast dobře zná."

Fidelma se zamračila. „Řekli mi, že Finguine s několika muži vyrazil z paláce ještě před rozbřeskem, aby veliteli kmene Cenél Lóegairi připomněl, že ještě neodvedl Cashelu povinné dávky."

Colgúa to očividně překvapilo.

„Vůbec mi…" Potom se zarazil a pokrčil rameny. „Finguine je snad až příliš svědomitý. Neřekli mi, že odjel. V tom případě požádám Dega, aby výpravě velel."

„A ne Caola?" zeptala se Fidelma okamžitě. „Ten má přece více zkušeností."

Caol byl velitelem Colgúových osobních stráží a jeden z nejlepších vojenských stratégů v Cashelu.

„Na vyřízení této záležitosti má Dego zkušeností dost," odvětil její bratr pevným hlasem.

„Možná by s ním měl jet i někdo, kdo má právní kvalifikaci a může klást vhodné dotazy." pronesla Fidelma zamyšleně.

Její bratr se pobaveně zasmál. „To zřejmě myslíš sebe? Odpověď zní ‚ne'. Dobře vím, že od setkání Rady brehonů toho nemáš příliš na práci a nudíš se, ale nepošlu tě do míst, v nichž panuje nejistá a snad i nebezpečná situace."

Fidelma se rozhořčeně ohradila. „A proč ne? Nebyla už jsem snad mnohokrát v nebezpečné situaci?"

„Dokud se nedozvíme, kdo jsou ti nájezdníci a o co jim jde, souhlasím s králem, že je namístě opatrnost," vložil se jim do hovoru opat Ségdae. „Pokud jsou v zemi Uí Fidgente zabíjeni i bratři a sestry naší víry, pak by tě tam neochránila ani tvá hodnost, ani tvůj původ."

„Opat má pravdu, Fidelmo," přitakal mu Colgú. „Ať tak či tak, nedovolím ti tam jet. Dego s sebou bude mít *cétu* a vyrazí na severozápad, aby zjistil, co se tam děje. To by nám snad v té záležitosti mělo udělat jasno."

Céta byla skupina jednoho sta vojáků. Pokud království nebylo právě s někým ve válce, král si udržoval jen jeden *cath* neboli batalion bojovníků, v němž byly tři tisíce mužů. Batalion se pak dál dělil na menší skupinky po sto mužích, ty ještě dále na padesát, a nakonec na malé čety po devíti vojácích. Když ovšem království vstoupilo do války a bylo třeba více bojovníků, král vydal takzvaný *sluaghadh*, povolávací rozkaz, a všichni svobodní muži ze všech klanů se měli spolu se svými veliteli přihlásit do služby. Docházelo k tomu ale většinou pouze v letních měsících, což byla roční doba, v níž se válečné střety odehrávaly, pokud k nim tedy vůbec došlo. V průběhu roku žili členové *cathu*, batalionu, ve stálém, dobře fungujícím táboře. Vojáci se tam učili nejen umění války, ale také se mohli vzdělávat v hudbě, poezii a měli k dispozici všemožnou zábavu, jako kdyby byli ve svých rodných vsích. Jejich veliteli byli většinou členové Nasc Niadh, elitní tělesné stráže eóghanachtských králů. Díky tomu měl král celoročně k dispozici vojsko, když je potřeboval, a nemusel čekat, až se k němu po povolávacím rozkazu sjedou členové klanů z okolí.

„Rád bych brzy vyrazil na zpáteční cestu do Imleachu," řekl jim opat. „Čekám, že se do kláštera brzy vrátí Bran Finn a velice nerad bych jej zmeškal."

„Bran Finn? Kdo je to?" zamračila se Fidelma.

„Nový princ lidu Déisi Muman. Vrací se z cesty na západ. Měl jsem ale za to, že se nejprve měl zastavit zde v Cashelu na důkaz úcty k tobě, Colgú. Ty ses s ním zde nesetkala, Fidelmo?"

„Má sestra tehdy byla u kohosi návštěvou na kopci Rafon," odpověděl místo ní Colgú. „Bran Finn se tu nezdržel dlouho a záhy pokračoval na cestě do Imleachu. Vlastně tu byl jen tak dlouho, kolik bylo z hlediska slušnosti nezbytné. Zdálo se mi, že velice spěchá, a překvapilo mne, že cestuje sám."

„Já jej neznám," potvrdila bratrova slova Fidelma. „Jistě je to ale velice nezvyklé, aby princ kmene Déisi Muman navštívil Imleach a západní země."

„Jak víte, v našem klášteře pečujeme i o nešťastníky z Rokle šílenců. A Bran Finn tam má jednu vzdálenou příbuznou. Navštívil nás před několika dny, aby se ujistil, že je o dotyčnou osobu dobře postaráno, a přivezl opatství nějaké dary, než se do Rokle šílenců rozjel."

„Slíbil, že se v opatství zastaví ještě na zpáteční cestě na území kmene Déisi," vysvětloval jim opat. „Chtěl jsem se ujistit, že nás v naší práci podpoří. Pokud by nám udělil svůj patronát, bylo by to velice vítané. Je náročné starat se o ty, jejichž mysl je zakalená a…"

Vtom opata přerušilo rázné zaklepání na dveře. Znělo to velice naléhavě a dveře se otevřely ještě předtím, než stihl Colgú odpovědět. Do komnaty vešel Caol, velitel Nasc Niadh. Fidelma okamžitě poznala, že nese nějaké důležité zprávy, ale Colgú přesto promluvil jako první.

„Proč jsem nebyl zpraven o tom, že Finguine odjel z Cashelu?"

Caol nad prudkostí, s jakou byla otázka vyslovena, poplašeně zamrkal.

„Řekl mi, abych tě nerušil, když hovoříš s opatem Ségdaem. Sdělil mi, že se za pár dní vrátí. Nevěděl jsem, že je třeba tě o jeho odjezdu zpravit co nejdříve."

„V tom případě mám nějakou práci pro Dega…"

„Mám dojem, že Caol přinesl nějakou naléhavou novinu," ozvala se Fidelma tiše.

Její bratr se zatvářil trochu překvapeně a obrátil se k Caolovi. „Neseš ještě nějaké jiné zprávy?"

„Do paláce dorazil nějaký rolník, který tvrdí, že u sebe na pozemku našel čísi mrtvé tělo," odpověděl Caol. „Žádá tedy o pomoc brehona."

Fidelmu to zaujalo. „Proč s tím ale chodí za samotným králem? I v podhradí je přece celá řada brehonů, kteří by mu mohli dobře posloužit."

Caol se k ní obrátil a zavrtěl hlavou. „Měl jsem dojem, že by bylo dobře, aby se na to nejprve podíval Colgú," prohlásil a natáhl k nim ruku, v níž třímal složitě zdobenou brož. „Tento šperk nalezl ten rolník na oděvu mrtvého a usoudil, že by nám

mohl pomoci určit totožnost zemřelého. Prý šlo o nějakého velice dobře oděného mladíka."

Colgú si od něho kovovou sponu vykládanou polodrahokamy vzal a několikrát ji v ruce obrátil. Pak se ustaraně zamračil. Bylo zřejmé, že ji poznal, ale nic neřekl a beze slova ji podal Fidelmě.

„Co o tom soudíš ty?"

Fidelma si od něho předmět vzala a zadívala se na jeho tvar. Oči se jí mírně rozšířily. „Na té broži je emblém lidu Uí Máil," odpověděla bez přemýšlení.

Colgú se zatvářil ponuře a přikývl.

„Přesně tak," přitakal potom. „Je to emblém používaný členy královského rodu Laiginů."

KAPITOLA TŘETÍ

Opat Ségdae se nevěřícně předklonil. Fianamail mac Máele Tuile z kmene Uí Máil byl vládcem sousedního království Laiginu. Všichni věděli, co ten emblém znamená. Fidelma si šperk začala prohlížet trochu podrobněji. Všimla si, že má po straně drobnou západku a otevřela ji. Uvnitř objevila malou dutinku, ale nic v ní nebylo.

„Kde je ten rolník, který tělo objevil?“ zeptala se Caola.

„Čeká venku, paní,“ odpověděl bojovník. „Jmenuje se Tóla. Jeho hospodářství leží v Cluain Mór na severní straně potoka zvaného Arglach.“

Bylo to od Cashelu nedaleko severozápadním směrem, Fidelma ty končiny dobře znala.

„Přiveď ho, ať nám vypoví, jak se to celé seběhlo,“ vyzval jej Colgú.

Caol vyšel z komnaty a během chvilky se vrátil s nejistě se tvářícím mužem. Rolníka se zřejmě zmocnila veliká bázeň, když se ocitl v přítomnosti krále, jeho sestry a nejvyššího církevního představitele celého království.

Colgú mu s úsměvem pokynul, aby předstoupil, a snažil se svým vlídným chováním muže uklidnit.

„Pojď dál, Tólo. Pojď a ničeho se neboj.“

Rolník udělal několik váhavých kroků a rychle sklonil hlavu, jako by všechny přítomné zdravil.

„Doslechli jsme se, žes našel nějaké tělo,“ pobídla ho Fidelma do řeči, když tam muž chvíli v tichosti stál se sklopeným pohledem.

„Je to tak, paní.“

„Můžeš nám vylíčit, za jakých okolností k tomu došlo?“

Tóla se sice několikrát zakoktal a musel si opakovaně odkašlat, ale nakonec jim vylíčil, co se toho rána sběhlo. Všichni mu pozorně naslouchali, dokud nedomluvil.

„Proč jsi došel k závěru, že jde o urozeného muže?“ zeptal se ho Colgú.

„Jeho oděv, zbraně a šperky tomu napovídaly.“

„Přinesl jsi s sebou jeho sponu,“ prohlásila Fidelma a ukázala na ni – stále ji měla v ruce. „Víš, co ten emblém znamená?“

„Nevím. Jen mě napadlo, že snad pomůže s určením totožnosti zemřelého. Vím, že podobné emblémy používají urozené rodiny k označování členů svého klanu. Právě proto – a také kvůli jeho celkovému vzezření – jsem usoudil, že by mohlo jít o člověka výsadního postavení.“

„Domníval ses také, že je v našich končinách cizinec?“

„Vím s určitostí jen to, že nepatří k některému z klanů v okolí, protože většinu náčelníků místních klanů vídám na trzích a při podobných příležitostech, takže bych ho jistě znal.“

Bylo zřejmé, že Tóla ví, o čem hovoří.

„A jsi si jist, že jeho smrt u brodu nebyla pouhá nešťastná náhoda?“ promluvil opat; bylo to poprvé, co se od Tólova příchodu do místnosti ozval.

Tóla se v odpověď dokonce zmohl na nejistý úsměv a zavrtěl hlavou. „Bojoval jsem spolu se svým klanem u Cnoc Áine, pane. O zraněních už toho vím dost, abych dokázal rozeznat, zda je jejich původcem nešťastná náhoda či úmysl. Nechci ale prosazovat svůj názor, lékař jistě určí důvod smrti spolehlivě. Nechal jsem u těla na hlídce svého syna, než se k němu dostaví někdo, kdo je řádně prohlédne.“

„Počínal sis velice správně, Tólo,“ usmál se na něho Colgú. „Caole, odveď teď našeho hosta a zařiď, aby dostal nějaké občerstvení, my se zatím o tom případu poradíme. Tu brož si zde prozatím necháme. Tólo, brzy s tebou vyšleme někoho, kdo tělo prohlédne, a pak jej necháme odvézt.“

Když za Caolem a Tólou zapadly dveře, Colgú se opřel v křesle a povzdychl si. Znovu si vzal od Fidelmy sponu a začal ji převracet v rukou.

„To už je dnes ráno druhá znepokojivá zpráva. Pokud je ten mrtvý skutečně příslušníkem královské rodiny kmene Uí Máil, co ve zdejších končinách dělal a proč byl zavražděn?“

Fidelma se ušklíbla. „Nepouštěj se do spekulací…“

„… bez dostatku informací," dokončil za ni Colgú její oblíbené rčení a zaškaredil se. „Ať tak či tak, pokud byl někdo z rodu Uí Máil zavražděn na dohled od pevnosti klanu Eóghanachtů, je to pro nás velice znepokojivé. S královstvím Laigin jsme nikdy neměli příliš dobré vztahy. Pokud se nám nepodaří zjistit, kdo a proč byl zabit a kdo je pachatelem toho činu, laiginský král Fianamail po nás může požadovat náhradu. Na rozdíl od jeho předchůdce je s ním velice těžké pořízení."

„Ze všeho nejdříve je třeba zjistit totožnost mrtvého," prohlásila Fidelma. „Že měl dotyčný na sobě emblém rodu Uí Máil ještě nemusí nutně znamenat, že je skutečně jeho příslušníkem."

„V tom s tebou souhlasím," pokýval hlavou její bratr. „Jak tedy doporučuješ postupovat?"

„Je přece zřejmé, co musíme udělat," odpověděla.

Colgú se pobaveně pousmál. „Pokud se nemýlím, chceš mi navrhnout, že toho farmáře doprovodíš a pokusíš se tu vraždu vyšetřit."

Fidelma vzdorně pozdvihla bradu. „Pokud tedy nesoudíš, že by se k tomu úkolu někdo hodil lépe nežli já. Už jsi rozhodl, že je pro mne příliš nebezpečné vypravit se s Degem do země lidu Uí Fidgente – při šetření tohoto případu mi snad ale nic hrozit nebude, nemyslíš?"

Opat Ségdae si neklidně poposedl. „Co když ale ta vražda nějak souvisí s nepokoji mezi lidem Uí Fidgente? Co když se krajem potuluje nějaká skupina nájezdníků?"

„To se nedá zcela vyloučit," přitakala Fidelma. „Ale v tuto chvíli nemáme k takové domněnce žádné podklady." Otočila se ke svému bratrovi. „Mám tedy tvé svolení se do vyšetřování toho případu pustit? Na dohled od Cashelu mi snad žádné velké potíže nehrozí."

Colgúovi neušlo, jak se jeho sestře zablýsklo v očích, a tak se jí jen zeptal: „Koho si vezmeš s sebou?"

„Eadulfa, samozřejmě," odpověděla bez zaváhání. „Ale uvažovala jsem také o Gormánovi, pokud bys mu dovolil vzdálit se z paláce. Vždycky je lepší mít na takové výpravě i bojovníka, který může být neustále na stráži."

„Zvolila jsi dobře," přikývl Colgú. „Ale vezměte s sebou ještě jednoho muže, aby mohl případně přinést od vás zprávy, když bude potřeba."

„Výborně. Dáváš mi tedy své plné svolení, abych se toho případu ujala coby tobě podřízená *dálaigh*?“

„Rada sice zvolila nejvyšším brehonem Aillína, ale ty jsi stále mou osobní poradkyní, a jsi stále má sestra,“ odpověděl Colgú vážným hlasem.

„Požádám Gormána, aby si s sebou vybral ještě jednoho spolehlivého muže. A pošlu ti sem zpět Caola, abys mu vydal příkazy ohledně Degovy cesty, až pojede prošetřit zprávy od opata Ségdaea.“

„Děkuji ti. Jak už jsem říkal, Dego povede skupinu mužů, kteří doprovodí opata na zpáteční cestě do Imleachu, a odtamtud budou pokračovat do země klanu Uí Fidgente.“

Fidelma povstala. „Vyjedu zanedlouho. Už jsem byla připravená vyrazit na projížďku, ale po posledních zprávách bude mít má výprava alespoň pevný cíl a účel,“ dodala.

Její bratr si nejistě poposedl v křesle a pohlédl na ni téměř zahanbeně.

„Pokud bys někde potkala paní Dúnliath, bylo by nejlepší, kdybys ji zprávami o Uí Fidgente vůbec neznepokojovala.“

„Jistě,“ odvětila Fidelma úsečně. Potom dodala trochu mírnějším hlasem: „Stejně nepředpokládám, že už vstala. Pokud vím, včera večer se konala hostina a mnoho hodovníků zůstalo vzhůru dlouho do noci.“

Kdyby měla být upřímná, musela by přiznat, že si o bratra dělá starost. Už dávno mu minul věk, kdy lidé většinou vstupují do manželství, ale přitom ještě nikdy nenarazil na žádnou vhodnou nevěstu. Ale potom k tomu k překvapení všech došlo. Colgú byl na lovu ve východní části království, v oblasti zvané Osraige, a když se tam uchýlil do domu Dróna, pána Gabránu, aby využil jeho pohostinnosti, seznámil se tam i s Dúnliath, Drónovou dcerou. Fidelmu by nikdy nenapadlo, že zrovna taková dívka by mohla jejího bratra přitahovat.

Dúnliath byla mladá, to ano. Měla vlasy barvy zralého obilí, tmavomodré oči a srdčitou tvář, která by mohla být pohledná, nebýt nezvyklé kombinace poněkud baňatého nosu a úzkých, téměř nepříjemně vyhlížejících rtů. Byla podsadité postavy a Fidelma by ji celkově zhodnotila jako na pohled obyčejnou dívku. Také ji popouzel dívčin neustálý, jakoby omluvný úsměv. Na vzhledu ovšem koneckonců tolik nezáleželo. Důležitější byla

povaha. Dúnliath se zajímala jen o pramálo věcí. Zdálo se, že ze všeho nejraději se jen baví – poslouchá písně bardů, tančí a tráví čas s vypravěči příběhů. O nic jiného nejevila zájem a na žádné zásadnější otázky, kupříkladu ohledně státnictví, neměla názor. Fidelma se také přesvědčila, že se té dívce nedaří ani v deskových hrách, jako byl *brandubh* nebo *fidchell*. Měla pocity viny, že se takovým úvahám vůbec oddává. Záleželo přece jedině na tom, co v Dúnliath vidí její bratr Colgú, Fidelmin názor byl zcela lhostejný. A Colgú svou sestru podpořil, když se rozhodla provdat se za Eadulfa, což byl nejen cizinec v jejich klanu a království, ale byla mu cizí celá jejich kultura. A v jejich rodě Eóghanachtů bylo mnoho osob, kteří s jejím sňatkem s tím „Sasem", jak Eadulfovi říkali, vůbec nesouhlasili. Právě tehdy se jí bratr zastal. Nyní je tedy řada na ní, aby stála při něm.

Rozloučila se s Colgúem i s opatem Ségdaem a snažila se své pocity před nimi skrýt. Neušlo jí ale, že bratr si ji měří s mírně ustaraným výrazem. Věděla, že je natolik citlivý, že o jejích výhradách tak jako tak ví.

Krátce poté už netrpělivě sledovala Eadulfa, jak se rozmýšlí, které předměty si má s sebou zabalit do sedlové brašny. Ačkoliv už se nyní smířil s faktem, že Fidelma oficiálně z církevního společenství vystoupila, sám i nadále nosil řeholní roucho. Stále se cítil církvi zavázán.

„Dala jsi Muirgen pokyny ohledně malého Alchúa?" zeptal se jí už poněkolikáté.

Alchú byl jejich tříletý syn, o něhož v době, kdy se museli z Cashelu vzdálit, věrně pečovala chůva Muirgen. Její manžel, Nessán z Gabhlachu, pásl Colgúova stáda ovcí.

„Jistě," odpověděla mu Fidelma a musela se ovládnout, aby ho neokřikla, že se má přestat zbytečně strachovat.

Když chvíli předtím Fidelma vešla k nim do komnat a požádala ho, zda s ní pojede do Cluain Mór a vylíčila mu, o jakou záležitost se jedná, Eadulf v první chvíli pocítil úlevu. Neušlo mu, že se jí v očích rozsvítily známé rozrušené ohníčky, což byla vítaná změna oproti zachmuřenému a ponurému výrazu, který měla ve tváři posledních několik týdnů od sněmu Rady brehonů. Eadulf lépe než kdokoliv jiný chápal, jak velice jí na tom záleželo, aby byla zvolena vrchním brehonem mumanským. Od samého počátku jejich šest let trvajícího vztahu, který byl mnohdy plný zvratů a výkyvů, Fidelma tvrdila, že se cítí zavázána v první

řadě právu, a že do církevního společenství vstoupila pouze z důvodů bezpečnosti a na radu svého bratrance, opata Laisrana. Oba rodiče jí zemřeli, když byla ještě malá, a v té době její bratr ještě nebyl ani následníkem mumanského trůnu. Když se Eadulf s Fidelmou poprvé seznámil na velkém koncilu ve Streaneshalchu, dozvěděl se, že už tehdy odešla z kláštera Cill Dara a nechávala se zaměstnávat různými církevními hodnostáři, kteří si žádali jejích právních služeb a rady. Už mnoho let žila mimo náboženská společenství a jejich řád. Ani Eadulf by o sobě konečně nemohl tvrdit, že přináleží k nějakému klášteru. I on už dlouhou dobu naplňoval spíše roli jakéhosi vyslance či prostředníka mezi králi a preláty.

Ačkoliv církev nezakazovala sňatky mezi osobami duchovního stavu – navzdory vzrůstajícímu počtu asketů, kteří prosazovali celibát – jejich vztah se často stával zdrojem napětí. Fidelma vždy stavěla na první místo právo. Eadulf se zase domníval, že odpovědí na všechny jejich potíže by byl společný život v církevním společenství. Dokonce se nakrátko do jednoho kláštera i uchýlil, než ho s Fidelmou král Colgú vyslal na jih do opatství v Lios Mór, aby tam prošetřili vraždu tamního slavného učence, bratra Donnchada. A právě tehdy Fidelma prohlásila, že se pevně rozhodla opustit řady řeholnic a vystoupit ze řádu. Pak bylo na něm, jak se zachová.

Eadulf to dlouho zvažoval, a nakonec se rozhodl. Co chce od života? Přeje si stát po boku ženě, do níž se před lety zamiloval, a podporovat ji, jak jen bude v jeho silách. Také chce vychovat a ochraňovat syna, kterého spolu přivedli na svět. A chce používat své skromné schopnosti k tomu, aby se zasloužil o blaho svých bližních, o blaho lidí, kteří jej přijali mezi sebe – cizince v cizí zemi – a pomáhali mu, jak jen dokázali. Když spojil rozum se srdcem, uvědomil si, že se vlastně nemá o čem rozhodovat. Podporoval Fidelmu, ale ne tak, že by jí ustupoval. Věděl, že má jeho žena nesmírně silnou vůli. Byl ale velice citlivý a tudíž chápal, že její neústupnost se zrodila z nejistoty, když ještě v plenkách přišla o oba rodiče.

Příležitost být své ženě oporou dostal po nedávném sněmu Rady brehonů, soudců království. Jejich rozhodnutí zvolit za vrchního brehona Aillína Fidelmu těžce zasáhlo, ačkoliv to na sobě na veřejnosti nedávala znát. Dokonce ani před Eadulfem to nikdy otevřeně nepřiznala. Když se občas odhodlal začít

o tom mluvit, pokaždé jen prohlásila, že Rada učinila logické rozhodnutí. Aillín je starší a zkušenější nežli ona, řekla vždy. Eadulf ale dobře viděl, jak se musí Fidelma ovládat, jak má zaťaté čelisti a pochmurný pohled; v očích se jí zračilo zklamání a ukřivděnost. V poslední době jako by se nad jejich životem vznášel temný mrak. Eadulf cítil, že Fidelma nyní potřebuje jeho klid, jeho tichou podporu a pozitivní naladění. Potřebovala se k němu utéct do bezpečí, a on jí je rád poskytl.

Když ji tedy nyní viděl, jak prvně po mnoha týdnech vchází do místnosti s nadšením ve tváři, velice se mu ulevilo. Pochopil, že konečně se jí dostalo rozptýlení, po jakém toužila. Bylo to rozptýlení, při němž bude moci použít své schopnosti a znalosti získané studiem, takže se nebude nudit a nebudou ji přepadat chmury z nicnedělání.

„Říkáš, že brod, u něhož ten farmář tělo našel, se nachází v Cluain Mór?" zeptal se jí, zatímco si naposled procházel obsah své sedlové brašny.

„Je to odsud nedaleko," přitakala Fidelma a dodala přesný údaj v místních jednotkách. Eadulf se musel na chvíli zamyslet, než si přepočítal, že tisíc *forrachů* je jen pár kilometrů. Fidelma už si mezitím zabalila a nyní na něho netrpělivě čekala.

„Alespoň nebudeme muset jet daleko," prohlásil vděčně. Eadulf nebyl příliš zdatný jezdec a dlouhé cesty na koni neměl vůbec rád, ačkoliv toho za svůj život procestoval už tolik, že by se o tom mnoha jeho současníkům ani nesnilo. Dvakrát se vypravil do samotného Říma a jednou jel na koncil v Autunu v Burgundsku. Mimo sedlové brašny měl s sebou ještě zavazadlo zvané *lés*, což byla vlastně lékařská brašna se zdravotnickými nástroji a tinkturami bylinkářů. Poprvé Eadulf do země pěti království irských přijel před mnoha a mnoha lety, aby studoval lékařství v Tuaim Brecain, vyhlášené škole v oblasti Ulaidh v severním království. Tam získal dostatek lékařských zkušeností, aby mohl v tomto směru Fidelmě pomoci při vyšetřování mnoha jejích případů. To se stalo poté, co přestoupil k nové víře. Až do dospělosti jinak vyrůstal v rodném Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, jež byla součástí království východních Anglů, kde zastával dědičnou funkci *gerefy*, soudce. Jeden irský misionář jménem Fursa ho ale odvrátil od uctívání Wotana a ostatních starých bohů a bohyň jeho lidu.

„Ještě zajdu jednou za Muirgen, abych jí dala poslední pokyny," povstala náhle Fidelma a přerušila tím Eadulfovy vzpomínky. Odjakživa jí činilo potíže jen nečinně sedět a čekat na něho. Také ale dokázala, pokud to bylo potřeba, uvést se do stavu meditace zvaného *dercad* – to se teď ale pochopitelně nehodilo. Nechala tedy Eadulfa, aby si v klidu dobalil, a vydala se hledat chůvu.

Právě ve spěchu přecházela přes vnitřní nádvoří, když si všimla, že jí v cestě stojí dvě postavy.

„Zdá se, že ti leží na srdci nějaká vážná záležitost, paní," promluvil menší z obou mužů; hovořil slabým, téměř šepotavým hlasem, jako by měl nějakou poruchu řeči.

Mužík měl bledou kůži a krátce střižené neupravené šedé vlasy. Působil dojmem, jako by byl chorobně podvyživený; oči neurčité barvy měl zapadlé tak hluboko v důlcích a překryté obočím tak hustým, že vypadaly jako černé dutiny. Červené rty byly úzké a kruté a stažené v neustálém posměšku. Byl to Drón z Gabránu. Nikoliv poprvé se zamýšlela nad tím, že se své dceři pramálo podobá. Přitom ale v těch ústech, v těch tenkých rtech a jejich výrazu se jistá shoda najít dala, ačkoliv by se dala jen těžko přesněji popsat. Doslechla se, že Drón byl dvakrát ženat a že se o něm říkalo, že si v domě vydržuje i další ženy. Také kolovaly zvěsti, že Dúnliath byla ve skutečnosti vychována Drónovou *dormun*, konkubínou, nikoliv svou rodnou matkou. Fidelma přemítala, jak ten muž, který jí osobně připadal tak odpudivý, dokázal k sobě přitáhnout tolik žen.

Druhá postava byl její bratranec Ailill. Stál uctivě vpovzdálí za Drónem, jak se na nevlastního syna slušelo. Ailillův dědeček, Fingen, byl bratrem jejího otce. Než k nim Ailill v Drónově doprovodu přijel, neviděla ho už celé roky – naposled, když byl dítě. Jejího bratrance poslali do pevnosti v Gabránu, aby se Drón stal jeho pěstounem, protože to posilovalo příbuzenské vztahy. Byl to v jejich kultuře prastarý zvyk, který se udržoval napříč celou společností. Děti byly často odeslány na vychování jinam a jejich pečovatelé se stali jejich pěstouny, nevlastními rodiči. Teď už ale Ailill vyrostl do pohledného mladého muže asi dvacetiletého; byl velice vysoký, měl sytě rudé vlasy, které vypovídaly o eóghanachtském odkazu, a světle modré oči. Na pozdrav se na ni ostýchavě usmál.

„Zdá se, že jsi velice zamyšlená, paní?“ zopakoval Drón otázku a Fidelma si uvědomila, že se nechala natolik unést úvahami, že zapomněla odpovědět.

„Odpusť, Dróne. Skutečně jsem zamyšlená. Můj bratr mi svěřil jistý úkol, který si vyžaduje mé neodkladné pozornosti. Musím ihned odjet.“

„To slyším velice nerad. Měl jsem v úmyslu tě pozvat, aby ses připojila ke mně s Ailillem, až dnes pojedeme na lov. Říkal jsem si, že se nám snad podaří dát dohromady družinu a vyrazit na lov jelenů, abychom Ailillovi vynahradili ten zmařený pokus ze včera.“

„Zmařený pokus?“ zeptala se Fidelma napůl nepřítomně.

Ailill pokrčil zahanbeně rameny. „Včera jsem si vyjel na lov sám a podařilo se mi vystopovat nádherného jelena; byl jsem mu v patách celé odpoledne a večer, ale nakonec jsem se do Cashelu vrátil s prázdnou.“

Drón se nad rozpaky svého nevlastního syna uchechtl. „Vrátil se dlouho poté, co včera v noci skončil hodokvas, a tak musel vzít zavděk studenou pečení a sýrem. Proto jsme se nad ním dnes smilovali a rozhodli jsme se, že uspořádáme hon, abychom odčinili jeho včerejší nezdar. Opravdu s námi tedy nemůžeš jet?“

Fidelma zavrtěla hlavou. „Obávám se, že je to vyloučeno.“

„Škoda. Doufal jsem, že se budu moci lépe seznámit se členy rodiny, která bude brzy i rodinou mé dcery.“ Fidelma cítila, jak se v ní při jeho slovech probouzí nevole, ale šlechtic klidně pokračoval. „Ovšem zde tvůj bratranec Ailill mi je téměř vlastním synem, ačkoliv jsem jen jeho pěstoun, takže s mou dcerou víme, jakým privilegiím se vaše rodina těší. Koneckonců, vždyť i Ailillův otec býval kdysi králem Cashelu.“

Vzadu za Drónovým ramenem se Ailill nejistě ošil, Drónova nevhodná poznámka mu očividně byla velice nepříjemná.

Fidelmě nemusel nikdo připomínat, že Ailillův otec Mánach nastoupil na trůn po smrti jejího otce a vládl přes dvacet let. Mánach zemřel před osmi lety a na jeho místo nastoupil jiný bratranec, který ovšem zanedlouho poté podlehl žluté zimnici. A tak se stal králem její bratr Colgú. Nástupnictví často připomínalo zamotané klubko, jehož rozpletení nezáleželo jen na pokrevním příbuzenství, ale podléhalo také souhlasu celé rodiny, která svolala radu tří generací od posledního krále a provedla volbu zvanou *derbhfine*, při níž byl vybrán následk-

ník trůnu, který se na ten úřad nejlépe hodil na základě svých vlastností a schopností.

„Jistě bude ještě mnoho příležitostí, abychom se všichni navzájem dobře poznali," odvětila odtažitě.

„To doufám. Až se má dcera v této nádherné pevnosti zabydlí, bezpochyby zde budu častým návštěvníkem."

Fidelmu jeho slova nesmírně popudila a horečně přemýšlela, co odpovědět, aby to nedala najevo.

Naštěstí se právě v tu chvíli objevil Eadulf. Krátce Dróna a Aililla pozdravil, a potom se otočil k Fidelmě. „Muirgen je prý s Alchúem na nádvoří. Gormán už nám odnesl zavazadla dolů."

Drón se chabě pousmál. „Takže vy oba z Cashelu odjíždíte? Musí to být něco důležitého, ten úkol, který vám král svěřil."

„Jde o jistou právní záležitost," odpověděla Fidelma krátce a záměrně mu na naznačenou otázku neodpověděla. „Teď nás tedy, prosím, omluvte…"

Ani nečekala na odpověď, otočila se a s Eadulfem v patách vyrazila dolů po kamenném schodišti, které vedlo na hlavní nádvoří. Když se tam blížili, Eadulf jí pošeptal: „Musím přiznat, že mi Drón není o nic milejší nežli tobě. Čím to, že u některých lidí člověk okamžitě pozná, že jim nemůže věřit a nemá se s nimi přátelit?"

Fidelma po něm pohlédla a povzdechla si. „Je mi líto mého bratrance. Ailill musí za Drónem všude chodit, jako by byl jeho sluha."

„Už ale přece dosáhl věku volby," odvětil Eadulf, „a zřejmě nyní Drónovi dělá tělesného strážce. Působí jako velice příjemný mladík. Nepochybuji, že kdyby mu okolnosti nevyhovovaly, jednoduše by z Drónových služeb odešel. Je to jeho volba."

Chůva Muirgen stála na nádvoří s malým Alchúem, držela chlapečka za ruku a čekala, aby se s nimi rozloučili. Ačkoliv nikdo nepředpokládal, že by měli být pryč dlouho, Fidelma raději chůvě dala důkladné pokyny pro případ, že by se jejich nepřítomnost z nějakého důvodu protáhla. Na chvilku se zastavili u Alchúa, aby mu dali sbohem, ale on si je měřil podmračeně a s tvrdohlavým výrazem, protože moc dobře věděl, co to znamená. Hošík se zřejmě snažil nedat najevo smutek, který při odjezdu rodičů cítil. Eadulfa se zmocňovaly pocity viny, když viděl, jak jeho syn své chůvě křečovitě svírá ruku.

Fidelma se zrovna chystala rozloučit, když vtom si všimla, že se k nim připojila Dúnliath. Dívka se, jako ostatně pokaždé, omluvně usmívala.

„Již tak časně se chystáš někam vyjet, paní?“ zeptala se jí a překvapeně se rozhlédla kolem. „Nebo jde snad o lov? Můj otec říkal cosi o honu na jelena.“

„Nejedeme na lov, paní,“ odpověděla Fidelma a doufala, že dívka se s tou odpovědí spokojí. „Volá mne mé poslání coby *dálaigh*.“

„No jistě, vždycky zapomenu, jaká jsi chytrá,“ usmála se dívka bezelstně. „To já nejsem chytrá vůbec. V takový den, jako je dnes, nejraději sedím v zahradách a naslouchám příběhům o kráse, kouzlech a lásce. Zjistila jsem, že jeden z vašich bardů zná příběh o námluvách Étain, nádherné vyprávění o nesmrtelné lásce. Má matka se jmenovala Étain. Znáš ten příběh, paní?“

„Už jsem jej slyšela,“ odpověděla Fidelma podrážděně.

„Étain, žena Midira, byla proměněna v mouchu a…“

„Já ten příběh znám,“ zopakovala Fidelma příkře. „Jsem ráda, žes zde našla někoho, kdo ti jej může vyprávět. Já ale musím bez meškání odjet.“

Dúnliath se ve tváři opět rozlil provinilý úsměv. „No jistě, velice se omlouvám, že tě zdržuji. Ale pobyt zde v Cashelu je tak skvělý, že občas…“

Fidelma viděla, že dívka neníní jen tak ztichnout a nejspíš její odchod ani nevezme na vědomí, a tak se od ní s krátkým pocitem viny jednoduše odvrátila. Na vzdáleném konci kameny vydlážděného nádvoří uviděla stát Gormána s bojovníkem jménem Enda, a u nich byli čtyři osedlaní koně. Spolu s nimi tam na trpělivě vyhlížejícím oslíkovi seděl rolník Tóla. Jak jezdec, tak jeho zvíře vypadali vedle ostatních poněkud nepřiměřeně, zvláště pak ve srovnání s Fidelminým oblíbeným koněm Aonbharrem; ten pocházel ze starého plemene, měl krátký krk, rovná ramena a tělo s úzkou zádí a dlouhou hřívou. Kůň Fidelmu podle všeho poznal, když na nádvoří vešla, protože krátce zaržál a dupl předním kopytem na kamenné dláždění, až odlétly jiskry. Fidelma ho pojmenovala „ten nejskvělejší“ po bájném koni pohanského boha oceánu, Manannána Mac Lira, který dokázal létat nad souší i mořem a nemohl mu ublížit ani člověk, ani bůh. Enda držel koně určeného pro Eadulfa – byl to jeden grošák,

na němž Eadulf nedávno jezdil. Velice si to zvíře oblíbil, protože mělo mírnou a poslušnou povahu.

Fidelma s Eadulfem měli oba radost, když viděli, že si Gormán za doprovod zvolil právě bojovníka Endu, protože už jim dělal společníka v nejedné nebezpečné situaci, například tehdy, když jel s Fidelmou zachránit Eadulfa před popravou od zákeřné a podlé abatyše Fainder ve Fearně. Byl dalším z členů královy elitní tělesné stráže. Nebyl tak hloubavý a přemýšlivý jako Gormán, dokázal být i prchlivý, ale také byl velice věrný a spolehlivý a když šlo do úzkých, uměl se mečem ohánět jako málokdo.

Jakmile se rozloučili s Muirgen a Alchúem a krátce pokývli hlavou směrem k Dúnliath, která stála stranou a stále se na ně s prázdným pohledem usmívala, všichni nasedli, projeli branou pevnosti a zamířili dolů do osady, která se rozprostírala pod prastarou Cashelskou skalou. Sestoupili k úpatí skály a zamířili vesnicí západním směrem. Minuli několik obyvatel, z nichž pár je pozdravilo, ale jinak panoval v uličkách klid narušený jen silnými údery kladiva dopadajícího na kovadlinu v kovárně. Poté se napojili na cestu vedoucí k severu. Přitáhli koním uzdu a zpomalili krok, aby jim Tólův oslík, který nebyl zdaleka tak rychlý jako jejich vysoká zvířata, stačil. Nemuseli nijak zvlášť spěchat, protože cesta k brodu přes Arglach nebyla nikterak dlouhá.

Eadulf se ve svém postřehu prve nemýlil. Fidelma se stěží ovládala, aby nedala najevo vzrušení, které se jí zmocnilo. Za posledních několik týdnů nenašla nic, co by ji zaměstnalo. A nešlo jen o to, že se nudila. Měla pocit, jako by jí mozek dlouhou zahálkou začínal zakrňovat. Od rozhodnutí Rady brehonů jí navíc připadalo, jako by se jí i dřívější spolupracovníci začínali stranit. Nikdo se na ni neobrátil se žádostí o radu, nikdo jí nenabídl, aby rozhodovala v nějakém byť jen nevýznamném případu. Bývala by vděčná za jakoukoliv práci, jen aby její mysl neležela ladem, jak tomu bylo od chvíle, co se s Eadulfem vrátili z Lios Mór. Teď v duchu převracela těch několik faktů, které jim sdělil Tóla, a její vzrušení neustále narůstalo. Jen jedna věc jí dělala starost. Pokud mrtvý skutečně patří k urozené rodině lidu Uí Máil z Laiginu a byl zavražděn nadohled od Cashelu, pak měl její bratr úplnou pravdu. Bude to znamenat nepříjemnosti.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Tólova synka Breaca poslali se psem a oslem zpátky k domu, ale jeho otec zůstal s Fidelmou a jejími společníky u potoka, aby jim ukázal, jak přesně tam tělo nalezl. Gormán a Enda se postavili trochu stranou a drželi koně, zatímco Fidelma s Eadulfem přikročili k mrtvému.

Nález zavražděného mladíka na krásné mýtině vedle spěchajícího potoka vyvolával zvláštní pocit neskutečnosti. K té ještě přispívaly okolní zvuky – zurčení vody čeřící se kolem kamenů v proudu, šelest listoví okolních stromů, melodické cvrlikání *smólach móra*, drozda brávníka ve větvích kdesi nad nimi. Panoval tam takový poklid, zdánlivě všeobjímající mír, a přitom uprostřed ležel tělo člověka, jehož život byl násilně ukončen.

Nakonec se jako první k mrtvému sklonil Eadulf, aby jej prohlédl.

„Zepředu ten mladík žádná poranění nemá," prohlásil po chvíli, což se shodovalo s výpovědí rolníka Tóly.

Fidelma rychle přelétla pohledem po těle a ošacení zemřelého, zvláště pozorně si prohlédla jeho ruce; viděla světlou pokožku a štíhlé elegantní prsty. Nehty byly pečlivě upravené, což samo o sobě byla známka urozeného původu. Dlouhé vlasy měl mladík pěkně zastřižené a byl hladce oholený. Na jeho oblečení bylo poznat, že je velice kvalitní, a šperky ještě zdůrazňovaly fakt, že jde o urozeného a bohatého člověka. Zvláště zajímavé bylo, že mladík měl stále v polodrahokamy posázených pochvách zastrčeny jak meč, tak dýku.

„Jedna věc je při pohledu na mrtvého jistá," promluvila Fidelma tiše. „Nebyl napaden zepředu, a neměl tedy příležitost tasit zbraň a bránit se."

Eadulf napůl nepřítomně přikývl, a poté zvedl pohled k Tólovi. „Říkals, že když jsi tělo otočil, uviděl jsi, že má oblečení na zádech porušené a že tam krvácí?“

„Ano,“ přitakal rolník vystrašeně. Neustále musel myslet na to, že tělo toho urozeného mladíka, toho *zavražděného* urozeného mladíka, bylo nalezeno na jeho pozemku, a on by tedy podle práva měl být zodpovědný za vyplacení odškodného.

Fidelma uhádla, jakým směrem se ubírají jeho úvahy, a povzbudivě se na něho usmála. „Ničeho se neboj, Tólo. Udělals dobře, že ses s tou zprávou rozjel do Cashelu. A správně jsi usoudil, že ten nešťastný mladík je někdo významný. Zodpovědnost ohledně vyšetření toho případu je teď na nás – a ty nám jen co nejpřesněji popiš, cos dělal, když jsi tělo našel. Nevynechej nic, byť by to byla nepodstatná drobnost.“

Tóla na chvíli stiskl rty, potom pomalu a přemýšlivě promluvil: „Vytáhl jsem tělo na břeh z proudu, bylo vzpříčené o kameny v potoce a voda nemohla volně téct…“

„Dobrá, leželo napříč v potoce, ale jak bylo natočené?“ přerušila jej Fidelma.

„Hlava byla směrem k jižní straně, ke Cashelu, a tvář byla otočená ke dnu.“

„Takže jsi vytáhl tělo na břeh?“

„Přesně tak. A potom, jak už jsem říkal, jsem neviděl zepředu žádná zranění, a tak jsem je otočil, jestli nebude vidět nějaká rána zezadu na hlavě. Zpočátku jsem se totiž domníval, že ten mladík na kamenech uklouzl a udeřil se do hlavy. Potom jsem si ale všiml, že má poničený plášť i košili pod ním. A kolem těch děr v oblečení jsem objevil stopy po krvi. Přetočil jsem tělo zpět na záda… protože mi připadalo neuctivé nechat jej tváří k zemi. Nechal jsem jej tak, jak je teď vidíte. Pak jsem mu odepjal tu brož, kterou jsem vzal s sebou v naději, že poslouží k určení jeho totožnosti, a rozběhl jsem se zpátky ke svému domku, abych si vzal našeho osla. Nechal jsem u těla na stráži svého syna se psem a rozjel jsem se okamžitě do Cashelu. A to je vše, co vím.“

„Zachoval ses správně,“ pochválila jej Fidelma znovu. Potom se otočila k Eadulfovi a krátce na něho pokývla.

Eadulf mrtvému mladíkovi rozepjal pláštík, a poté i další vrstvu pod ním a lněnou košili vespod. S Tólovou pomocí tělo převrátil tváří dolů a do pasu je svlékl. Bylo okamžitě vidět, co

bylo příčinou smrti. V zádech měl neznámý zhruba mezi lopatkami tři mírně rozeklané rány poměrně blízko u sebe. Odpovídaly otvorům, kterých si předtím všimli v jeho ošacení. Eadulf si rány prohlédl se stisknutými rty.

„Jsou poměrně hluboké," pronesl a pohledem stále zůstával na mladíkových zádech. „Každé z těch bodnutí mohlo být dost dobře samo o sobě smrtelné." Potom se zamračil a zadíval se na tělo. „Řekla bys, že byl ten nešťastník vysoký?"

Fidelma sledovala jeho pohled a přejela tělo od hlavy k patě.

„Rozhodně není malý. Odhaduji, že byl mírně nadprůměrné výšky. Proč se na to ptáš?"

„Ať už mu ta zranění způsobil kdokoliv, rozhodně byl vyšší nežli on. Útočník musel stát za ním, a už jen z toho, jak jsou ty rány hluboké, je jasné, že musel dýku zvednout do velké výšky, aby získal dostatečný rozmach."

„To je dobrá úvaha," přitakala Fidelma. „Musíme ale také uvážit jinou možnost – že pachatel mohl stát za obětí na nějakém vyvýšeném místě, třeba na nějakém kameni."

Eadulf se rozhlédl po bahnitém břehu a kolem potoka. „Nevidím tu nic, co by něčemu takovému nasvědčovalo."

„Ale jsou přece různé možnosti. Útočník mohl být případně na koni, zatímco oběť na zemi." Fidelma přejela pohledem okolí těla, a pak si začala měkkou rozbahněnou půdu prohlížet pečlivěji. Otočila se, rychle přešla po kamenech na druhý břeh a i tam bedlivě zkoumala půdu. Potom se k nim přes vodu vrátila, aniž by promluvila.

Tóla mezitím Eadulfovi pomáhal mrtvého znovu obléct.

„Budeme muset tělo odvézt, aby je začali připravovat k pohřbu," řekl Eadulf Fidelmě.

„Nedaleko odsud ve Fraigh Dubh je malý kostelík a hřbitov. Leží na cestě k jihu, která odsud vede podle vřesoviště ke Cashelu," řekl jim Tóla. „Je tam prý nějaký nový kněz, ale já ho neznám."

„Bylo by ale dobré zjistit jméno zemřelého, nežli ho pohřbíme, a zvláště pokud jde o někoho z urozené rodiny," poznamenal Eadulf.

„To ovšem může nějakou dobu trvat, a nepohřbeného jej nechat nemůžeme," prohlásila Fidelma s důrazem. „Tak už se věci mají."

Eadulf věděl, že má Fidelma pravdu, a sehnul se k mrtvému, aby mu upravil oblečení. Náhle ale rukou ucukl, lehce vykřikl a dal si prsty ke rtům.

„Co se stalo?“ otázala se ho Fidelma

„Je tam něco ostrého,“ odpověděl. „Píchl jsem se zřejmě o nějakou třísku.“ Znovu se k tělu sklonil, aby zjistil, o co se to zranil. Viděl, že z pochvy meče něco trčí. „Zvláštní,“ zamumlal si pro sebe. „Je to nějaké zlomené dřívko, ale má tu své vlastní pouzdro přivázané k pásu, na němž je i meč.“

Fidelma se k němu sklonila, opatrně uvolnila malé kožené pouzdro z pásku a vytáhla z něho kousek zlomeného dřívka. Byla to jakási krátká hůlka z bílého dřeva; nejspíše z jeřábového, pomyslela si. Horní část byla ulomená, ale i na kusu, který v pouzdře zůstal, byly vidět zbytky jakéhosi zlatého zdobení.

Prudce vydechla, protože v tu chvíli pochopila, o co se jedná.

„Ty víš, oč jde?“ zeptal se jí Eadulf, když viděl, jak ustaraně se zatvářila.

„Znamená to, že ten člověk byl vyslanec, nebo někdo s podobnou hodností,“ odvětila tiše. „Nejenže měl na šatech brož s emblémem rodu Uí Máil, králů Laiginu, ale také u sebe nesl hůlku úřadu vyslance. Někdy s sebou podobné hůlky nosí i klanoví náčelníci, na důkaz své vysoké hodnosti.“

Eadulf věděl, že takový je zvyk ve Fidelmině zemi. Také si ale uvědomil, že podle zdejších zákonů je život posla či vyslance nedotknutelný, a to i ve válečném stavu, a to vědomí jím otřáslo. Osobu s takovým posláním bylo přísně zakázáno byť jen zranit – a když toto pravidlo někdo porušil, mohlo to vést ke krevní mstě, která se táhla celé generace, dokud nebyla zjednána náprava. Zabít posla byl šeredný zločin a požadovaná náhrada byla obrovská.

Gormán, který až do té chvíle stál s Endou opodál a držel jim koně, k nim nyní ale přikročil, neboť vyslechl jejich rozhovor.

„Co by ale vyslanec krále Laiginu dělal v těchto končinách? A navíc – že by šel pěšky?“

Fidelma po něm střelila pohledem. „To je logická a správná otázka, Gormáne. Budeme na ni muset najít odpověď velice brzy. Zdá se mi nepředstavitelné, že by takový urozený mladík nebo královský vyslanec cestoval tudy pěšky, a navíc potmě. Proto jsem si prohlížela rozbahněné břehy na obou stranách potoka.

Obávám se ale, že naši koně už překryli všechny stopy kopyt, pokud tu tedy nějaké byly. Pokud ten vyslanec přijel na koni, z které strany se sem asi dostal?“

Ta otázka patřila Tólovi. Rolník bez rozmýšlení ukázal k západu.

„Tento potok se nedaleko odsud vlévá do veliké řeky Suiru. Jak víš, paní, zdejší přechod většinou používají jen místní lidé, kteří putují po cestě vedoucí podél východního břehu řeky, a potom se stočí do vnitrozemí, připojí se k tomuto potoku, na tomto místě jej překročí a pokračují v cestě do Cashelu. Dále na jih odsud už se totiž Suir dá překonat jen velice špatně. A kdyby jel z východu, neměl by důvod ubírat se právě tudy. Od severu vede pěkná a pohodlná cesta, která končí až v Cashelu.“

„Takže pokud ten mladík přijel směrem od Suiru, mohl jet po jeho východním břehu, a potom odbočit k tomuto potoku, který chtěl překročit a pokračovat ke Cashelu?“ zeptal se ho Eadulf.

„To ale vyvolává další otázky,“ ozval se Gormán znovu, když Tóla přisvědčil. „Muž tak vysoké hodnosti by jistě cestoval s průvodem nebo alespoň s nějakým společníkem a držel by se hlavní cesty, kde jsou pro poutníky hostince s přenocováním. Jel by po cestě východně odsud, ne západně.“

„Ať už přijel odkudkoliv,“ promluvil Tóla, „cesty sbíhající se k tomuto místu jak ze západu, tak z východu leží na mých pozemcích, a má stáda se tu volně procházejí. Jak vidíte, je to tu všude rozbahněné. Obávám se, že by se vám jen těžko poštěstilo najít zde stopy nějakých koní. Proč by ale nějaký vyslanec, ať sám, či s doprovodem, jel tudy po setmění?“

V tu chvíli Fidelma zničehonic vykřikla, až sebou všichni leknutím trhli. „Jak jsem mohla být tak hloupá. Vždyť to od samého začátku přehlížím.“ Otočila se k Tólovi. „Říkals, že jsi to tělo našel dnes ráno?“

„Přesně tak, paní. Přišel jsem sem malou chvilku po rozbřesku, abych se podíval, zda jedna z kravek v noci porodila tele, na které už dlouho čekáme.“

„A kdys tu byl naposledy předtím?“

„Když se včera večer začalo smrákat. I tehdy jsem se tu byl podívat za tou březí krávou. Byla na poli tady za námi. Dělal

jsem si o ni starost, protože už se měla dávno otelit, a tak jsem ji šel ještě naposledy ten den prohlédnout."

„A byl ses podívat i zde u brodu?"

„Nebyl. Ale to tělo tady ještě nebylo."

„Jak to můžeš vědět?"

„Protože potok tehdy tekl volně."

„Tomu nerozumím," ozval se Eadulf.

„Těla jsem si dnes v potoce všiml proto, že je voda přitiskla na kameny, po nichž se přechází na druhou stranu, a mrtvola proud přehradila. A tak potok vydával jiný zvuk než jindy, kdy voda může proudit volně. Také můj pes, Cú Faoil, se včera večer choval jako obvykle, když jsme se tu byli podívat, kdežto dnes ráno byl od začátku ostražitý a bylo na něm vidět, že dobře ví, že něco není v pořádku. Vlastně hlavně díky němu jsem si toho těla tak rychle všiml."

„To je tedy další hádanka," vydechla Fidelma. „Logický závěr by nejspíše zněl, že ten vyslanec sem dorazil za tmy sám nebo s nějakým společníkem, který se stal i jeho vrahem. Pokud jeli oba na koni, ten mladík zřejmě u brodu sesedl, ale druhý muž, sedící stále v sedle, jej z výšky probodl. Poté vrah zřejmě oba koně odvedl, aniž vzbudil něčí pozornost. Dokonce ani tvůj pes v noci nejevil známky neklidu, je to tak, Tólo?"

„Cú Faoil by jistě začal štěkat, pokud by zaslechl něco podezřelého, i kdyby to byla jen drobnost," přitakal rolník. „Tomu nikdy nic neujde."

„Pro tu hádanku by ale mohlo existovat ještě jedno vysvětlení," promluvil v tu chvíli Eadulf tiše.

Fidelma se k němu obrátila s překvapeným pohledem. „Další vysvětlení?"

„Co když toho muže zabili někde jinde a potom tělo tajně přepravili sem? Někdo tu mrtvého mohl pohodit, protože se domníval, že je to odlehlé místo, kde se na tělo nepřijde."

Fidelma chvíli neodpovídala a jen tiše přemýšlela. „To je velice dobrý nápad," pronesla pak. „Pokud by sem ale vrah tělo přinesl v naději, že jde o zapadlou končinu tohoto kraje, veliké kameny v řece by ho mohly upozornit, že to tu až tak zapomenuté není. Po takových kamenech jistě budou chodit přes potok lidé. Pokud měl vrah v úmyslu tělo ukrýt, byl by našel v okolí mnoho vhodnějších míst. A proč by za sebou nechával tolik stop? Proč by

mrtvému nechával symbol rodiny Uí Máil? Proč by mu u pasu nechával zlomenou hůlku vypovídající o tom, že zavražděný byl vyslanec? Proč by mu koneckonců neukradl i všechny ostatní šperky, dýku a meč? A kdyby byl tělo svlékl úplně, byl by zjištění totožnosti zemřelého téměř znemožnil."

„Pokud k vraždě došlo zde, pak je možné, že útočníka někdo vyrušil a on už neměl čas nic z toho, co navrhuješ, udělat, a musel se vydat na útěk," prohlásil Eadulf.

Fidelma zavrtěla hlavou. „Pokud by to tak bylo, pak by jistě ta osoba, která vraha vyrušila, nález těla okamžitě ohlásila."

„Zdá se," pronesl Eadulf zamyšleně, „že se zde pouštíme do spekulací bez dostatku informací."

Fidelma se k němu podmračeně otočila, ale pak viděla, že se tváří pobaveně. Jedním koutkem úst se ušklíbla.

„Pak tedy musíme okamžitě začít pátrat po dalších informacích," řekla pevným hlasem. Otočila se k Tólovi. „Budeme tě muset trochu obtěžovat. Snad u tebe doma budeme moct dostat nějakou píci pro koně, a i my bychom vzali zavděk něčím do úst, až zde skončíme. Také by nám pomohlo, kdybychom si mohli koupit *racholl*, látku na zabalení těla. Poté bychom jej odvezli do kostela ve Fraigh Dubh. Je tam i hřbitov. Poté se dost možná budeme muset vypravit do Laiginu, abychom zjistili, kdo ten nešťastný mladík je. Tělo by ale tak dlouhou cestu nepřečkalo, a proto bude nutné pohřbít je zde."

„Velice rádi vám poskytneme veškerou pohostinnost, které jsme schopni," odpověděl Tóla okamžitě.

„Pak už tě pro tuto chvíli nebudeme zdržovat, klidně se vrať ke sklizni. Nám zde ještě zbývá leccos zařídit."

Rolník se vzdálil a Fidelma začala ostatním vydávat pokyny.

„Přivaž koně tam k těm keřům, Endo. Potom se jdi podívat podél potoka směrem k východu. Dávej pozor, zda cestou někde neuvidíš otisky koňských kopyt. Gormáne, ty jdi břeh prozkoumat na západ."

Oba bojovníci okamžitě vyrazili splnit zadaný úkol.

Fidelma se na chvíli zarazila a zamyšleně se zadívala na zlomenou jeřábovou hůlku, kterou stále držela v ruce. Jak už viděla prve, chyběla jí vrchní část.

„Emblém nositele úřadu je většinou na vrchu hůlky. Zkus se tu kolem porozhlédnout, Eadulfe, jestli ji tu někde nenajdeš.

A také to tělo pořádně prohledej, buď tak hodný. Možná se hůlka zlomila, když padal k zemi. Já se po tom chybějícím kousku podívám v potoce. Pokud by spadl tam, zlaté zdobení by ho dost možná udrželo u dna. Kdybychom vršek našli, poskytlo by nám to další vodítko ohledně toho, kdo ten mladík byl nebo jakou funkci zastával."

Rozhostilo se ticho a oba se sklonili ke svému úkolu. Eadulf pečlivě prohlédl mrtvého a všechny záhyby jeho ošacení, a také rozbahněný břeh všude kolem těla. Nikde ale ulomený vrchní kousek hůlky nenašel, a když se podíval po Fidelmě, právě vycházela z potoka a také vrtěla hlavou na znamení, že neměla štěstí.

„Nic," povzdychla si. „Nikde po něm není ani stopy."

Krátce poté se k nim po břehu potoka už vracel Gormán.

„Dojel jsem až k místu, kde se říčka vlévá do Suiru," podával jim zprávu. „Na cestě bylo několik dlouhých úseků suché ztvrdlé země, ale v místech, kde byla půda rozbahněná, byly občas vidět otisky koňských kopyt. Všechny ale byly překryté pozdějšími otisky kopyt ovcí a krav. Nedokázal jsem z toho nic vysoudit, jen tolik, že po cestě podle vody často chodí nejen koně, ale i jiná zvířata. Enda se ještě nevrátil?"

V tu chvíli, jako kdyby mu někdo dal znamení, se druhý bojovník vynořil opodál u potoka a klusal k nim. Všichni se po něm s očekáváním podívali.

„Našels něco?" zeptala se ho Fidelma s nadějí.

„Nedaleko odsud se potok stáčí a vedle něho je velké rozbahněné místo. Zdálo se, že odtamtud vyjeli z vody dva jezdci na koních. Není ovšem snadné určit, jak staré ty stopy jsou. Odhaduji ale, že ne příliš dlouho, půda je tam měkká a otisky kopyt ještě nestačily oschnout."

„Stopy lidských nohou jsi tam nenašel?"

„Ať už na tom koni seděl kdokoliv, u potoka nesesedl. Kromě koňských kopyt jsem tam viděl už jen stopy krav a vlků, ale jinak nic zajímavého. Ti koně šli dle všeho směrem na východ. Sledoval jsem je, jak daleko to šlo, ale půda začala být suchá a už na ní nebylo nic vidět. Ať tak či tak, jezdci směřovali k cestě, která vede na sever do Durlus Éile a na jih do Cashelu."

Na chvíli se rozhostilo ticho, když se Fidelma s Eadulfem nad tou zprávou zamýšleli. Nakonec promluvila Fidelma: „Pak už

toho zde více nezmůžeme. Eadulfe, mohli byste s Endou z těla odstranit všechny cennosti, meč a dýku a stejně tak cokoliv ostatního, co by mohlo pomoci určit, o koho šlo? My zatím zajdeme k Tólovi domů a požádáme o látku na zavinutí těla. Potom využijeme Tólovy pohostinnosti a nakrmíme u něho koně a sami se osvěžíme, než pojedeme dále."

Bylo po poledni, když se Fidelma se svými společníky rozjela z Tólovy chalupy, ale až poté, co je Tólova žena Cainnear pohostila a jeho syn Breac se jim postaral o koně. Tělo neznámého posla zavinuli do lněného plátna a přivázali je na záda Endovu koni. Potom už všichni čtyři vyrazili směrem na východ podél břehu potoka. Zanedlouho dojeli k brodu, kde vodu překročili a stočili se mírně na jih; ocitli se u velkého pásu neobdělávané země, které se říkalo Fraigh Dubh, Černé vřesoviště.

Právě zde stál malý kostelík a vedle něho hřbitůvek, k němuž místní lidé přiváželi své mrtvé a kam si chodili pro požehnání. Kostel ležel jen kousek stranou od hlavní cesty, která Cashel spojovala s pevností Durlus Éile, městem na severu království. Bylo to hlavní město kmene Éile, jehož území sousedilo s územím klanu Osraige, a za ním už se nacházelo právě království Laigin.

Překročili obvykle rušnou cestu, po níž oběma směry cestovali kupci i poutníci. Byla to významná a široká cesta, ale přesto nebyla považována za jednu z pěti hlavních cest, které spojovaly pět irských království; jedna z nich byla kupříkladu Slige Dála, která vedla z Cashelu k paláci Nejvyššího krále v Taře. Zdejší cesta byla považována za *bothar* – stezku pro dobytek – neboť vedla podél stezky, která už odnepaměti sloužila místním, aby tudy vodili svá stáda na trh, což ostatně činili dosud. V této denní době ale na ní téměř nikdo nebyl, neboť většina lidí se vypravovala na cestu časně zrána, potom kolem poledního se každý rád zastavil na nějaké občerstvení, když slunce stálo nejvýš, a než trochu kleslo, cestovatelé už na sobě začali pociťovat účinky požitého občerstvení, a tak se často rozhodli pokračovat v pouti až druhého dne ráno. Proto je nijak nepřekvapilo, že na cestě nyní nikoho neviděli; klidně ji přešli a zastavili u malého dřevěného kostelíku, který stál na okraji divokého vřesoviště.

Kolem nevelké budovy se rozkládal hřbitov a všechny hroby byly natočeny od východu k západu. Lidé už od dob před příchodem nové víry věřili, že právě na západ se duše po smrti

odebírají. Fidelma ihned viděla, že je to prostý venkovský hřbitov, neboť tam bylo jen pár dřevěných křížů, z nichž mnohé už byly poznamenány zubem času. Od příchodu nové víry se stalo zvykem vztyčit nad hrobem křesťana kříž. Osoby zastávající za života nějaké postavení měly většinou na hrobě kamennou desku nebo sloup, na němž bylo v písmu zvaném ogham nebo latinkou vytesáno jméno zemřelého. Na tomto nuzném hřbitově ale Fidelma žádné takové náhrobky neviděla.

Když se přiblížili k budově kostela, uslyšeli odněkud ostré údery kladiva, které se dutě rozléhaly. Zvuk přicházel od kaple, a když se tím směrem zadívali, uviděli na její střeše nějakého člověka, který tam přibíjel uvolněné desky. O kraj budovy se opíral žebřík. Fidelma rychle kývla na Gormána a ten se k muži rozjel, zaklonil se v sedle a zavolal na něho vzhůru.

„Bůh žehnej tvojí práci, bratře."

Muž přestal pracovat, podíval se dolů a pak si z úst vyndal několik hřebíků, které svíral mezi rty. Opatrně si je zasunul, spolu s kladivem, do pouzdra na pásku, a teprve potom pozdrav opětoval. „Ano, žehná jí, vojáku. Ale já nejsem bratr. Jsem jen *ailtirecht*."

Eadulf se musel na okamžik zamyslet, protože v první chvíli si ten výraz spletl se slovem *ailithir*, poutník, a teprve pak si uvědomil, že *ailtirecht* znamená tesař.

Teď už svého koně pobídla kupředu i Fidelma a vzhlédla k muži na střeše.

„Jak se jmenuješ?"

Tesař po ní pohlédl a zřejmě ji poznal, protože se s překvapivou mrštností okamžitě začal spouštět ze střechy, slezl po žebříku na zem a postavil se k hlavě jejímu koni. Byl to dosněda opálený muž střední výšky se šedivějícími vlasy a světle modrýma očima. Zdálo se, že je zvyklý na těžkou práci. Na důkaz úcty před ní sklonil hlavu.

„Říkají mi Saer, paní. Starám se o kostel na pokyn bratra Ailgesacha, a spravuji i ostatní domy v naší malé osadě."

„A kde bychom mohli najít toho bratra Ailgesacha?"

Saer se na okamžik zarazil a potom ukázal bradou směrem k severu.

„V tuto denní dobu jej nejspíš naleznete v *brudenu*, krčmě patřící Fedach Glasovi. Je to malý kousek odsud po cestě."

„Bratr Ailgesach?“ Ani za současných vážných okolností se Fidelma neovládla a na rty se jí vkradl úsměv. „To je asi velice zbožný muž.“ Jeho jméno totiž znamenalo „sluha světců“.

Saer pochopil, že žertuje, a trpce se ušklíbl. „Není to ani pokorný služebník boží, ani světec, paní. Ale není na mně, abych jej soudil či hodnotil.“

„Když jen řekneš svůj názor, nic zlého ti nehrozí,“ pravila Fidelma, kterou jeho odpověď zaujala. „My měli v každém případě do toho hostince namířeno, ať už by tam bratr Ailgesach byl či ne.“

Vtom si Saer všiml nákladu, který nesl Endův kůň, a tak na Fidelminu nepřímou otázku neodpověděl.

„Někdo z tvého doprovodu došel úhony, paní?“

„Ne, nebyl z mého doprovodu,“ odpověděla. „Ten mrtvý je nějaký cizinec, kterého jsme nalezli. Ještě nevíme, kdo to byl nebo jak se v těchto končinách ocitl. Proto jsme jeho tělo dovezli sem na hřbitov, protože by bylo proti zákonu nechat tělo cizince napospas vlkům, vránám a jiné zvěři.“

„Jelikož tu bratr Ailgesach nyní není, navrhuji, abychom tělo odnesli do kaple a položili je tam. Pojď, vojáku,“ promluvil pak tesař k Endovi, „pomohu ti s tím břemenem z koně.“

Společně tělo z koně složili a odnesli je do malé tmavé kaple. Fidelma seskočila ze sedla a následovala je.

„Možná bys nám mohl ještě pomoci, Saere?“ zeptala se po chvíli, protože ji právě něco napadlo. „Endo, odhal mrtvému tvář. A ty, Saere, si ho prohlédli a řekni, jestli už jsi jej někdy viděl. Možná tudy po cestě nedávno projížděl?“

Tesař se na mrtvého mladíka zadíval a potom pokrčil rameny. „Tady po cestě z Durlusu do Cashelu a zase zpět neustále jezdí spousta cizinců.“

„Prohlédni si ho pozorně. Toto byl mladý urozený muž velice nápadného vzezření – bylo na něm na první pohled vidět, že je zámožný.“

Saer se zarazil a zadíval se do bezkrevné tváře bez života. „Trochu připomíná jednoho muže, který před několika dny navštívil bratra Ailgesacha. Nemohl bych na to ale přísahat.“

„Připomíná?“

Tesař zavrtěl hlavou. „Nemohu přísahat, že je to tatáž osoba. Zrovna jsem šel kolem, když jsem bratra Ailgesacha viděl

do kostela zacházet s nějakým mladíkem. Byl velice nákladně oděn. To by mohl být on. Minul jsem ho bez většího zájmu. Byl jsem na cestě do krčmy."

„A nic dalšího jsi neviděl? Nevšiml sis třeba, jestli dotyčný měl koně?"

K jejímu zklamání Saer znovu zavrtěl hlavou a řekl: „To bohužel nevím, paní."

„A potom už jsi znovu návštěvníka bratra Ailgesacha neviděl?"

„Posledních několik dní jsem byl ve své chalupě v lese, kde jsem si připravoval prkna na tuto práci," odpověděl a ukázal palcem vzhůru ke střeše kaple. „Střecha potřebuje znovu pobít, začalo do ní zatékat."

„A ani ti nikdo nevyprávěl, že tudy projížděl nějaký zámožný mladík?" nepřestávala se Fidelma vyptávat.

„Jak říkám, paní, byl jsem teď dlouho u sebe v lese a připravoval jsem si dřevo na tu zakázku. Jen jsem dnes krátce promluvil s bratrem Ailgesachem, když jsem ráno přišel, abych s prací začal. A on se mi o žádných návštěvnících nezmiňoval."

Fidelma zamyšleně přikývla. „Dobrá, zajdeme tedy do krčmy Fedach Glase a tam si s bratrem Ailgesachem promluvíme sami. Moc jsi nám pomohl, Saere." Natáhla se k němu a vložila mu cosi do ruky, načež on ruku zvedl k čelu na znamení díků. Vyšli z kostelíku, znovu nasedli na koně a Fidelma v čele svých společníků zamířila zpět na cestu a zahnula k severu.

„Pokud je bratr Ailgesach pravidelným hostem v místní krčmě, pak si asi vzal k srdci radu svatého Pavla Timoteovi," promluvil náhle Eadulf, čímž prolomil mlčení.

Fidelma se nepřítomně zamračila. „Prosím?"

„Kvůli svému žaludku užívej trošku vína," zažertoval Eadulf. Fidelma ale byla hluboce zabraná v úvahách a neusmála se.

Bruden, hostinec a ubytovna Fedach Glase, ležel od kostelíku jen malý kousek cesty po silnici na sever. Gormán tu krčmu znal a sdělil jim, že se nejedná o jeden z těch slušných podniků, které se jinak daly dost často nalézt u hlavních cest v království. Ubytovny a krčmy mohli vést jak muži, tak ženy. Lepší podniky často poskytovaly poutníkům ubytování zadarmo a většinou patřily veliteli místního klanu, nebo někdy přímo králi toho kterého území. Podle zákona v těchto ubytovnách

museli pocestné přijmout, aniž by se jich na cokoliv ptali nebo po nich požadovali peníze. V takovýchto místech bývali také na cestách poblíž hostince zaměstnáni lidé, kteří měli za úkol poutníkům sdělovat, kde se nacházejí, a doporučit jim služby místní ubytovny. Po setmění byla před každým *brudenem* nebo ubytovnou na vysokém sloupu alespoň jedna lampa, která kolemjdoucí na přítomnost podniku upozorňovala.

Menší ubytovny byly spíše obyčejné hospody s možností přespání, kde si majitelé za pobyt hostí nechávali zaplatit a kde se jich směli na všechno vyptávat. Jak ale Fidelma věděla, všechny *brudeny* měly společné jedno – stávaly se útočištěm osob podezřelých z vážných zločinů. Člověk, který byl podezřelý z vraždy, se mohl do některého z *brudenů* uchýlit, aby se vyhnul nezákonnému potrestání, a směl tam setrvat tak dlouho, dokud mu nebyl zajištěn spravedlivý soud před brehonem. Zvyk zřizovat *brudeny* s sebou irští misionáři rozšířili i do zahraničí, kde v takových místech poskytovali poutníkům cestujícím do Říma přístřeší a jídlo v Galii, Francké říši a jiných zemích obydlených germánskými kmeny.

Podnik Fedach Glase tvořilo několik hrubě stesaných chatek z kulatin, které byly shluknuty kolem hlavní budovy, u které byly i stáje pro koně. Když před hostincem zastavili, z hlavních dveří se k nim rozběhl nějaký muž. Měl šedé vlasy, plnovous, nažloutlou pleť a tmavé truchlivé oči. Rychle přejel očima po jejich koních a ošacení. Bylo zřejmé, že rychle došel k závěru, s jakými poutníky to má čest.

„Vítej, paní, vítejte, pánové. Nejsme *brugaid-lethech*, ale jen nuzný *bruden*. Přeje si panstvo u nás pobýt?“

Zdvořile jim tím naznačoval, že v krčmě Fedach Glase nejsou zvyklí mít urozené návštěvníky. Gormán pochopil a ujal se slova. „Nezdržíme se dlouho, ale rádi bychom se uvnitř osvěžili trochou piva.“

Sesedli z koní a uvázali je ke křivému dřevěnému zábradlí.

Majitel podniku – po chvíli se totiž ukázalo, že právě jím ten člověk je – přešel ke dveřím a uvedl je do krčmy. Vevnitř panovalo příšeří, ačkoliv v krbu praskal kouřící oheň a nad ním se v kotli vařilo maso a zelenina, což vzduch plnilo příjemnou vůní. Vyzáblá starší žena s vlasy staženými pod šátek, zpod kterého jí na čele a krku vykukovaly šedé prameny, míchala obsah kotle

dlouhou dřevěnou měchačkou. Překvapeně po nich pohlédla, ale potom se zase vrátila ke své práci. Muž se postavil na své místo za hrubý dřevěný pult.

„Znovu vás zde vítám, panstvo," pravil s úsměvem. „Čím vám může být tento prostý hostinec užitečný?"

Tentokrát za všechny promluvila Fidelma. „Moji společníci se potřebují občerstvit, dali by si tvé nejlepší pivo. A co se mne týče – máš zde víno?"

Muž se na chvíli zarazil a pak zavrtěl hlavou. „Víno, paní, je pouze pro urozené osoby a vysoce postavené církevní hodnostáře. Nemůžeme si dovolit sem víno dovážet, protože takové vzácné hosty míváme jen výjimečně. Máme *cormu* nebo *lind*."

Corma byl silný opojný alkohol destilovaný z ječmene, zatímco *lind* byl druh slabšího piva.

Fidelma okamžitě pochopila, že se zmýlila, a rychle prohlásila: „Pak si tedy všichni dáme pivo."

Přešli k lavici u stolu, posadili se a sledovali, jak *brugaid*, hostinský, plní džbán pivem, který pak před ně postavil spolu se čtyřmi hliněnými poháry.

„Mohu vám posloužit ještě něčím?" zeptal se jich pak – očividně byl zvyklý, že si jeho hosté nápoje rozlévají sami. Gormán se tedy rozhodl, že jim všem nalije.

„Pokud se nemýlím, jmenuješ se Fedach Glas?" zeptala se hostinského Fidelma.

Muž jako by náhle znejistěl a rozpačitě přešlápl z nohy na nohu. „Je to tak," odpověděl.

„Dozvěděli jsme se, že u tebe v krčmě bychom mohli zastihnout bratra Ailgesacha. Je to ten mnich, který má na starost nedaleký kostelík."

Fedach Glas se nespokojeně zamračil. Očima zalétl do tmavého kouta hospody, potom se k ní pohledem zase vrátil. „A proč jej sháníte?" otázal se jich.

Enda si pobouřeně odfrkl. „Máš za povinnost odpovědět na všechny otázky, které ti klade *dálaigh*, a navíc…"

„A navíc jsi jako majitel *brudenu* povinován úslužností ke svým hostům," skočila mu Fidelma do řeči rychle, protože chtěla Endovi zabránit, aby vyzradil její totožnost, k čemuž se právě chystal.

Fedach Glas překvapeně vykulil oči. „Říkáš *dálaigh*?"

„Je zde bratr Ailgesach?“ zopakovala Fidelma hlasitě.

Fedach Glas se znovu zadíval do vzdáleného kouta krčmy, který se téměř dokonale nořil do tmy. V přítmí se začala pohybovat jakási postava a po chvíli se nejistě postavila na nohy. O krok k nim přistoupila, přičemž se pro jistotu přidržovala stolu po straně.

„Já jsem bratr Ailgesach,“ vypravil ze sebe dotyčný sípavě.

Když se ještě o další krok přiblížil, bylo konečně vidět, že je to velice tlustý malý mužík, který má na sobě obnošené řeholní roucho z hnědé vlněné látky. Na koženém řemínku kolem krku mu visel dřevěný křížek. Podle toho se dalo poznat, že nezastává nikterak významné postavení. Jeho hlava velice připomínala hlavu malého dítěte – byla boubelatá s buclatými červenými tvářemi a nahoře bez vlasů; nedalo se poznat, zda šlo o přirozenou plešatost, nebo zda se mnich rozhodl pro tonzuru. Rty měl tak široké a rudé, až působily nepřirozeným a nepěkným dojmem. Jediným pozoruhodným rysem jeho tváře byly malé černočerné oči, které se ovšem téměř ztrácely v záhybech kůže kolem.

„Přistup blíže, bratře Ailgesachu,“ vyzvala jej Fidelma. „Chceme si s tebou promluvil o boží práci.“

Tlustý mnich k nim přistoupil o další krok a tvář se mu stáhla, jako by se náhle ze všech sil snažil na cosi vzpomenout.

„Já jsem…“ začala Fidelma říkat.

Muž k ní ale náhle káravě pozvedl prst.

„Já tě znám, já tě znám…!“ Nejistě k ní začal klopýtat a stále na ni hrozil prstem, jako by ji z něčeho vinil. „Ty jsi nevěstka babylónská!“ Mluvil skřípavě a jako by nemohl popadnout dech. „Znám tě! Nevěstka babylonská, matka nevěstek a ohavností země!“

KAPITOLA PÁTÁ

V krčmě se rozhostilo ohromené ticho, které po vteřině přerušil úder dřevěné měchačky, která ženě vypadla z rukou na zem. Enda vyskočil s tichým zaklením na nohy a hrozivě se k tlustému mnichovi přiblížil. Než ale stačil krok dokončit, muž se před ním zakymácel, zapotácel se na stranu a zhroutil se k zemi. Enda k němu přiklekl, otočil ho na záda a prohlédl jej. I ostatní povstali a nevěřícně na ležící postavu zírali. Enda se zvedl a nesouhlasně se mračil.

„Ten muž je opilý, paní."

Fidelma pohlédla po Fedach Glasovi s povytaženým obočím. Muž nevyřčenou otázku pochopil a pokrčil rameny. „Bratr Ailgesach je známý tím, že velice holduje *cormě*," zamumlal na svou obranu.

„A je také známý urážkami? Urážkami sestry svého krále?" odsekl mu Enda.

Fidelma se na něho zamračila, ale už ho tentokrát nestihla zarazit. Nepřála si, aby se vědělo, kdo je, kromě toho, že je soudní advokátka. Hostinský o krok ustoupil a bylo slyšet, že i žena u kotle nad krbem poplašeně sykla.

„Odpusť nám, paní. Nepoznal jsem tě. Mělas nám hned vyjevit, kdo jsi. Prosím…" začal majitel podniku říkat.

Fidelma po něm netrpělivě máchla rukou. „Opilost takovéto míry," pravila a pokynula rukou ke zhroucené postavě, „je u člověka duchovního stavu skutečně trestuhodná."

Hostinský se zatvářil vyděšeně. „Bratr Ailgesach už zde byl bohužel od poledne. Objednal si džbán *cormy* a posadil se s ním tam do rohu. Abych pravdu řekl, málem jsem zapomněl, že tu je,

dokud ses na něho nezeptala, paní.“ Když si potom vzpomněl, že je Fidelma nejen králova sestra, ale také *dálaigh*, zeptal se jí: „Proč jsi jej vůbec hledala?“

„Přišli jsme ho požádat, aby provedl pohřební obřad.“

Fedach Glas se na ni překvapeně zadíval. „Pohřeb, paní? A kdo zemřel? Nevím o nikom z našeho společenství, kdo by…“

„Nedaleko odsud bylo nalezeno mrtvé tělo a my jej odvezli do místního kostelíku. Tesař jménem Saer nám pověděl, že jej má na starosti bratr Ailgesach, a my jsme se sem za ním jednoduše vypravili, abychom zařídili náležitosti ohledně smutečního obřadu.“

„Ale ten mnich, který s tebou cestuje,“ řekl Fedach Glas a střelil pohledem po Eadulfovi, „by jistě pohřeb mohl vést také?“

„Pokud to bude nutné, pak můj manžel může obřad provést. Neměli jsme ale v úmyslu se zde zdržovat.“

Hostinský se na Eadulfa na okamžik překvapeně zadíval, potom se pohledem vrátil k Fidelmě. „Slyšel jsem, že se říká, že ses provdala za nějakého saského bratra,“ promluvil tiše.

Eadulf si povzdychl. „Jsem z kmene Anglů ze země východních Anglů,“ vložil se jim do řeči – věděl, že pro všechny obyvatele pěti království irských bude prostě Sas, ať už pochází z kmene Anglů, Sasů či Jutů.

„Je zde nějaké místo, kde se ten člověk může vyspat ze své opilosti?“ zeptala se Fidelma, protože v tu chvíli tlouštík na podlaze krčmy začal hlasitě chrápat.

„Může se prospat v jedné z chýší, které pronajímáme pocestným. Mohl bych někoho z přítomných pánů požádat, aby mi jej pomohl odnést?“

Fidelma se zadívala na tělnatého mnicha na zemi a potom pohlédla po Endovi a Gormánovi. „Myslím, že na to budete potřeba oba, abyste toho muže vůbec unesli,“ prohlásila.

Gormán a Enda se sklonili a společně spícího bratra zvedli. Hostinský vyrazil před nimi a otevřel jim dveře. Když vyšli ven, žena, která dosud stála u kotle nad krbem, sebrala měchačku, kterou prve upustila, a odložila ji stranou. Potom k nim váhavě vykročila a neobratně se před Fidelmou uklonila. „Můj muž je svědomitý člověk a pilně plní své povinnosti *brugaida*. Chování bratra Ailgesacha by mu nemělo být kladeno za vinu. Velice mě mrzí provinění proti zákonům pohostinnosti, paní.“

Fidelma se mezitím znovu posadila k Eadulfovi a pokynula ženě, aby se k nim u stolu připojila. Ta na chvíli zaváhala, ale nakonec si sedla na lavici za stolem proti nim.

„Soudím, že bratra Ailgesacha to bude mrzet ještě mnohem víc, až znovu nabyde vědomí," usmála se Fidelma bezvýrazně. „Jak se jmenuješ?"

„Jsem Grella, žena Fedach Glase."

„Pak buď uklidněna, Grello – chování bratra Ailgesacha se nijak nedotkne tebe, tvého muže ani vaší krčmy."

„Ale co ta slova, která na tebe křičel, paní? To byla přece hrozná urážka."

„Byla by to urážka, kdyby ta slova byla určena mně. Ale byl to citát z Písma svatého. Stává se to často, že cituje Bibli, když toho vypije příliš?"

„Často něco vykřikuje, jako by byl vyděšený, a volá na ostatní, že se mají mít na pozoru."

„Na pozoru? A před čím?"

„Snad před troubením jakési polnice."

Fidelma se na chvíli zamyslela, a potom hovor obrátila k naléhavějšímu tématu. „Chtěla jsem se zeptat, zda bys mi nemohla posloužit v něčem jiném. To tělo, které jsme nalezli, patří nějakému cizinci a my nevíme, kdo to je. Ráda bych tedy věděla, zda jsi na silnici za poslední den či dva neviděla někoho neznámého."

Žena se zatvářila zadumaně. „Po této silnici neustále cestují cizinci. Co to bylo za člověka… jehož tělo jste našli?"

„Byl to nějaký vysoce postavený mladík."

„Nikoho takového jsme u nás v ubytovně v poslední době neměli. Ale mladý urozený pán by si jen těžko zvolil za místo odpočinku právě naši krčmu."

„Kdyby nezastavil zde, kde jinde by se v okolí mohl ubytovat?"

„Pokud ten muž cestoval z Durlus Éile do Cashelu, nebo na opačnou stranu, pak by právě jen v těch dvou městech mohl nalézt nocleh, který by ho nejspíše uspokojil. Ať už by jel ze severu na jih nebo z jihu na sever, u nás by se nezastavil. Nejsme dost vznešený podnik."

To byla s největší pravděpodobností pravda. Jelikož Fidelma věděla, že zavražděný mladík byl nejspíš královský vyslanec, skutečně se nedalo předpokládat, že by se zastavil u krčmy Fedach Glase.

„A pokud víš, neprojížděli tady kolem ani žádní jiní poutníci?"

Grella se rozhlédla, téměř jako by se bála, že je kdosi skrytě poslouchá. „Něco se mi doneslo."

Fidelma chvíli počkala, ale když žena nic neříkala, vyzvala ji: „A sice?"

„Slyšela jsem, že včera v noci nějací pocestní přespávali u bratra Ailgesacha."

„To ti pověděl on sám?"

„Ne, on ne. Jeden z dřevorubců je viděl včera večer přijíždět, a prý dnes odjížděli kolem poledního. Mířili k severu do Durlus Éile. Ten dřevorubec říkal, že měli pěkné koně."

„Co je to za dřevorubce?" zeptala se jí Fidelma se vzrůstajícím zájmem.

„Jmenuje se Sétna, paní."

„A jak se o jejich příjezdu a odjezdu dozvěděl?"

„Sétna procházel kolem chalupy bratra Ailgesacha vzadu za kostelem. Pomáhal právě Saerovi odnosit dřevo ke kapli, když vtom ti dva prý krátce po setmění dorazili."

„Takže Saer je také viděl přijíždět?"

„Saer už se vrátil domů a Sétna tam byl sám. Říkal, že jeden z nich byl nějaký muž, který vypadal jako bojovník, a druhý návštěvník byla nějaká vznešeně vyhlížející žena. Urozená paní."

„Jak je možné, že toho ten dřevorubec tolik viděl, když už bylo po setmění?" zeptal se Eadulf.

Grella po něm vrhla shovívavý pohled. „Ten muž měl s sebou lucernu, aby jim svítil na cestu, a další světlo bylo zažehnuto před domkem bratra Ailgesacha. Jak jinak by je Sétna mohl vidět, než ve světle luceren?"

„Dobrá," ozvala se Fidelma a povzbudivě se na ženu usmála. „A pak je tedy také viděl kolem poledního odjíždět?"

„Byl právě na cestě za svou matkou, která má hospodářství v místě zvaném ‚pole kamenů' za řekou Suirem. Jinak většinu času tráví kácením stromů na vřesovišti za kostelem. Tak tedy, jak říkám, zrovna šel kolem chalupy bratra Ailgesacha, když odtamtud viděl vycházet toho muže a ženu i s tím mnichem. Sétna byl tak blízko, že i slyšel, co si říkají. Ta žena prý bratru Ailgesachovi důrazně říkala, že pokud se k němu donesou nové zprávy, má je bez prodlení vyhledat a dát jim o nich vědět. Koně už prý měli venku osedlané, a pak nasedli a vyjeli po cestě směrem k severu."

„A jak ses o tom všem dozvěděla ty?" zajímala se Fidelma.

„Sétna se tu cestou zastavil a vyprávěl mi to. Je to můj vlastní synovec a jeho matka má vlastní sestra. Připadalo mu to nezvyklé, že dva tak vzácní pocestní by zůstávali na noc v domku místního mnicha."

„A jeli tedy na sever?"

„Tak mi to řekl." Náhle se jí rozjasnila tvář a dodala: „Už jsem si vzpomněla, co to bratr Ailgesach tak často mumlá do poháru. Zní to jako: ‚Mějte se na pozoru před troubením sedmé polnice!' Tak to je."

V tu chvíli se otevřely dveře hostince a dovnitř vstoupil tesař Saer. Za ním následoval velice vysoký a štíhlý muž oděný do řeholního roucha. Mnich byl dobře stavěný a měl bojovné rysy, které z něho nečinily příliš pohledného muže. Úzké červené rty a nejistě těkající tmavé oči jeho vzhledu také nepřispěly. Na sobě měl šedý úbor s kutnou, která mu zakrývala téměř celou hlavu.

Grella vykročila ke dveřím, aby nově příchozí přivítala. Překvapilo ji, když Saer Fidelmu pozdravil jako někoho známého. „Tak vy jste ještě zde, paní? Zastihli jste tu bratra Ailgesacha?" Rozhlédl se po prázdné hostinské místnosti. „On tu není?"

„Byl zde," odpověděla Fidelma vážným hlasem, „ale bohužel jsme s ním nemohli promluvit."

Saer se nechápavě zamračil. „Tomu nerozumím."

„Byl opilý a upadl do mrákot," vysvětlil mu Eadulf.

Vysoký mnich za ním si hlasitě povzdechl. Saer se tvářil rozpačitě. „Toto je bratr Biasta. Je to Ailgesachův bratranec a přišel jej navštívit."

„Prosím, nehněvej se na mého bratrance, paní," řekl nově příchozí. „V poslední době není sám sebou. Zdá se, že jej sužuje nějaká choroba." Mluvil zvláštním šepotavým hlasem, který nepříjemně syčel, jako by se chtěl mluvčí posluchačům vlichotit.

Fidelma si vysokého muže chvíli pozorně měřila. „To je mi líto, bratře Biasto," odpověděla pak. „Víš o té jeho nemoci něco bližšího?"

„Bohužel nikoliv, paní. Poslal svým příbuzným vzkaz, že je churav, a já jsem právě dorazil k jeho kostelíku, abych zjistil, co jej trápí."

„Proto jsem bratra Biastu zavedl rovnou sem," začal jim Saer rychle vysvětlovat. „Nikdy jsem ale ještě nezažil, aby bratr Ailgesach z přemíry pití upadl do bezvědomí."

„Pokud vím, nikdy si na alkohol nepotrpěl," prohlásil bratr Biasta.

„A kdys svého bratrance viděl naposledy?" zeptala se ho Fidelma.

„Zhruba před rokem."

„Za takovou dobu se člověku může leccos přihodit," promluvil Eadulf tiše. „Může se přihodit leccos, co člověka změní."

„Ty pracuješ na střeše kostela," obrátila se Fidelma s další otázkou k Saerovi. „Nevěděl bys ty, odkdy bratr Ailgesach tolik holduje pivu?"

Tesař se na okamžik zarazil a pohlédl po bratru Biastovi. Potom pokrčil rameny. „Měl jsem dojem, že pije odjakživa. Ale já ho neznám dlouho. Teprve od chvíle, kdy sem přišel, aby se ujal místního kostelíku."

„A to bylo kdy?"

„Ne více než před dvěma týdny."

„Teprve před dvěma týdny?" zopakovala Fidelma překvapeně. V tu chvíli se do hostince vrátil Fedach Glas s Gormánem a Endou.

„Uložili jsme ho a spí jako miminko," hlásil Gormán Fidelmě veselým tónem. „Myslím, že i kdyby přišel soudný den, dříve než zítra ráno se nevzbudí."

Fedach Glas si všiml, že v místnosti jsou dva nově příchozí, a tak Saera pozdravil a tázavě se podíval po jeho společníkovi.

„Toto je bratr Biasta, bratranec Ailgesacha," řekla mu Fidelma. „Už jsem mu sdělila, v jakém stavu je teď jeho bratranec."

„Mrzí mě, že jsi sem dorazil zrovna ve chvíli, kdy je na tom tvůj bratranec takto," promluvil hostinský váhavě. „Jako majitel podniku bych o svých hostech měl říkat jen to nejlepší, ale…" Potom pokrčil rameny.

„Saer má úplnou pravdu," ozvala se Grella. „Od chvíle, co sem bratr Ailgesach přišel coby nový duchovní správce místního kostelíku, chodíval k nám do hostince každý den a pokaždé tu vypil poctivou míru piva. Až dosud ale pokaždé došel bez pomoci k sobě do chalupy. Dnes je to poprvé, co jsem viděla, že se opil doněmoty." Potom se na svého muže nesouhlasně zadívala. „Fedach Glas už mu neměl nosit ten poslední džbán *cormy*."

„Opravdu musí být nemocný," vložil se jim do řeči bratr Biasta. „Pokud vím, nikdy opojným mokům neholdoval."

„Říkáš, že už jsi jej zhruba rok neviděl," promluvila k němu Fidelma. „A tady v kostele působí sotva pár týdnů."

„Je to tak, paní," ozval se Fedach Glas. „Přišel sem, když zemřel nebohý bratr Tressach."

Gormán se zničehonic zamračil. „Bratra Tressacha si pamatuji, byl to starý přívětivý pán. Spravoval zdejší kostel, když jsem tudy naposledy projížděl." Otočil se k Fidelmě. „Už jsem se zmiňoval, že jsem toto místo navštívil. Tak bratr Tressach je po smrti?"

Grella popotáhla nosem. „Byl to dobrý člověk. Sloužil zde od doby, co jsem byla malá. Dokonce i posvětil náš sňatek – když jsme s Fedach Glasem měli svatbu."

Fedach Glas přikývl na souhlas. „Museli jsme požádat opata Ségdaea z Imleachu, aby nám za bratra Tressacha poslal náhradu, protože zdejší kostel patří pod jeho správu. A on sem nakonec přidělil bratra Ailgesacha. Ale bohužel za ty pouhé dva týdny, co tu pobývá, nový duchovní pastýř strávil více času v hostinci nežli v kostele."

„Nemohl mého bratrance rozrušit skon bratra Tressacha?" zeptal se bratr Biasta s jistou nadějí v hlase.

„To rozhodně ne," odvětil za všechny tesař Saer. „Pokud je nám známo, Ailgesach starého bratra Tressacha vůbec neznal. Jak už jsem říkal, tvůj bratranec sem přišel zaujmout místo po něm."

„Takže podle vás se chování bratra Ailgesacha za dobu, co tu pobývá, nijak nezměnilo?"

„Co ho známe, chová velikou náklonnost ke *cormě*," prohlásil Saer a podíval se po Grelle, jako by ji žádal, aby jeho slova potvrdila; paní hostinská přikývla.

„A odkud sem bratr Ailgesach přišel? Kde působil, než byl povolán sem?" zeptala se Fidelma s pohledem na bratra Biastu.

„Naše rodina původně pochází ze severu tohoto království," odpověděl vysoký mnich. „Oba jsme studovali ve svatém klášteře Brendana z Biorry. Poté jsme každý vykročili svou vlastní cestou."

„Jak ses tedy dozvěděl, že je tvůj bratranec churavý, a rozhodl ses jej proto vyhledat? Říkals, žes ho poslední rok vůbec neviděl," zeptal se Eadulf.

„Tu zprávu mi přinesl jeden pocestný," odpověděl bratr Biasta váhavě.

„Takže bratr Ailgesach věděl, kde tě má hledat, ačkoliv tys místo jeho pobytu neznal?“

„Vlastně k tomu došlo náhodou, že jsem se o něm doslechl – zhruba před týdnem jsem totiž byl navštívit svého starého učitele v Bioře. Bratranec vzkaz poslal tamnímu opatovi s prosbou, aby jej předal jeho rodině.“

Eadulfovi se to vysvětlení zdálo trochu pochybné, ale Fidelma se zřejmě rozhodla, že to pro tu chvíli nechá být. Eadulf také nechápal, proč se Fidelma o nemoc bratra Ailgesacha tolik zajímá – s nálezem neznámého těla to přece nemělo vůbec nic společného.

„Takže ty jsi se sem vypravil až z Biorry? To už je přece téměř na hranici s connachtským královstvím. Šel jsi takovou dálku pěšky?“

„Na cestách, jako je ta zdejší, člověk často potká kupecký vůz, který potulného mnicha z laskavosti kousek sveze,“ odvětil bratr Biasta rychle. Potom se k přítomným obrátil s dramatickým výrazem. „Rád bych svého bratrance nyní viděl, i když snad upadl do opileckého spánku.“

„Doufám, že se ti podaří zjistit, co bratra Ailgesacha trápí,“ pronesla Fidelma. „Vlastně jsme za ním přišli jen proto, abychom ho požádali o službu související s jeho posláním – potřebujeme uložit do země tělo jistého nešťastníka. Našli jsme je nedaleko odsud…“

Bratr Biasta se k ní rychle otočil. „Tento muž, Saer, už mi o tom říkal. Viděl jsem v kostelíku nějaké tělo, když jsem tam hledal svého bratrance, a přitom jsem narazil zde na tesaře Saera. Tak ono se neví, kdo ten mrtvý je, že ano?“

„Přesně tak,“ odvětila Fidelma.

„To je smutné. Doufám, že se vám podaří zjistit, o koho šlo, než jej uložíte k věčnému odpočinku. Mohu tedy teď jít za svým bratrancem? Třeba se mi jej podaří vzkřísit alespoň natolik, aby došel domů do vlastní postele.“

Fidelma pohlédla po Fedach Glasovi a kývla. Hostinský k bratru Biastovi přistoupil a nabídl mu, že ho do chatky, kam bratra Ailgesacha uložili, ihned odvede.

Grella nalila Saerovi pivo a Gormán s Endou se k tesaři připojili. Fidelma s Eadulfem osaměli.

„Tak co teď?“ zeptal se Eadulf Fidelmy, když nějakou chvíli nic neříkala.

„Nebude snadné se správně rozhodnout," pronesla zamyšleně.

„Ty se domníváš, že ti dva lidé, kteří u bratra Ailgesacha včera v noci přespali, mají něco společného s tím zavražděným? Proč by ale hledali přístřeší právě u toho mnicha?"

Fidelma se otočila k místu, kde se usadil Saer, a zavolala na něho.

„Slyšela jsem, že jsi včera večer byl u kostela ještě se Sétnou, dřevorubcem?"

Tesaře její slova zřejmě překvapila. „Je to tak," přitakal. „Sétna mi pomáhal přinést prkna na opravu střechy."

„A viděl jsi také návštěvníky bratra Ailgesacha?"

Saer se zatvářil nechápavě. „Návštěvníky?"

Fidelma to tedy zkusila z jiné strany. „Nosili jste se Sétnou ke kostelu dřevo. Byla už tma, když jste odtamtud odcházeli?"

„Musel jsem odejít ještě před setměním. Nechal jsem tam ale Sétnu, aby připravil prkna na dnešek."

„Ach tak," vydechla Fidelma zlehka. „Takže Sétna u kostela zůstal i po tvém odchodu. A kdy ses k opravě kostelní střechy vrátil dnes?"

„Myslím, že to bylo chvíli poté, co stálo slunce nejvýš. Musel jsem ještě dokončit nějakou práci na své chalupě, než jsem se vydal ke kapli. Byl jsem tam teprve malou chvíli, když jsi ke kostelu dojela ty se svým doprovodem, paní."

„Dává to smysl," zamumlal si Eadulf napůl pro sebe, když Fidelma tesaři poděkovala. „Návštěvníci bratra Ailgesacha tou dobou už odjeli. Musíme tedy počkat, až se ten mnich probere z opice a poví nám, kdo to byl."

„To je jedna možnost," přitakala Fidelma.

Eadulf se na ni překvapeně zadíval. „Jakže, ty tu chceš do té doby čekat? Ten mnich se vzbudí nejdříve zítra! Stejně jednoduché by přece bylo vyrazit za těmi dvěma neznámými poutníky k severu, pokusit se je dostihnout a podrobit je výslechu!"

Fidelma se rozhodla sarkasmus v jeho hlasu přejít. „To mne také napadlo."

„Možná to byli jednoduše jeho příbuzní. Když se člověk dá na mnišskou dráhu, neznamená to nutně, že nemůže pocházet z urozené rodiny. Ovšem by to také znamenalo, že jsou to i příbuzní bratra Biasty."

„To je pravda," přikývla Fidelma. „Na bratru Biastovi mne

ale zaráží jedna věc. Jak je možné, že jsme se s ním nesešli na silnici?“

Eadulf se zamračil, protože nevěděl, jak to Fidelma myslí.

„Kostelík je odsud přece jen malý kousek pěšky na jih,“ připomněla mu. „Je to tak?“ Když přitakal, pokračovala. „Jeli jsme na koních po silnici směrem k severu, dokud jsme nedorazili sem do hostince, že ano? Ale přitom jsme po tom bratru Biastovi, který tvrdí, že přišel od severu, nikde neviděli ani stopy. A nebyli jsme tu dost dlouho, aby stihl projít kolem Fedach Glasova podniku, dojít ke kapli, promluvit se Saerem a pak se sem s ním vrátit. Na silnici nikde nebyl, a ani jsme neminuli žádný kupecký vůz, v němž by snad mohl být.“

Eadulf se nad tím na okamžik zamyslel. „Pak by logický závěr zněl, že nepřišel po silnici, ale volnou krajinou, nebo sem dorazil od jihu.“

„Ale on přece sám tvrdil, že přišel od severu,“ pravila s důrazem.

„Pak se ho tedy zeptáme, jak je to možné, jakmile se vrátí zpět.“

Jako na zavolanou se v tu chvíli dveře hospody otevřely, ale nebyl to bratr Biasta. Do místnosti vešel jen samotný Fedach Glas.

„Ukázal jsem bratru Biastovi, ve které chatce jeho bratranec spí, a nechal jsem ho, aby se s bratrem Ailgesachem přivítal sám. Ačkoliv upřímně pochybuji, že správce našeho kostela bude mocen kloudného slova.“ Fedach Glas došel k nálevnímu pultu, naplnil si menší pohár pivem a na jeden lok ho polovinu vypil.

„Je ovšem třeba, aby jeden z nich do půlnoci vykonal smuteční obřad pro toho neznámého,“ připomněl jim Saer.

Eadulf si v tu chvíli uvědomil, že v Irsku se těla většinou pochovávají o půlnoci toho dne, kdy k úmrtí došlo.

„Předpokládám, že od té doby, co tu bratr Ailgesach slouží, si ho místní příliš neoblíbili?“ zeptal se Eadulf hostinského, vstal a přistoupil k němu.

„Téměř jsme ho neznali,“ odpověděl Fedach Glas. „Ačkoliv jako na zákazníka svého podniku si na něho za ty dva týdny stěžovat nemohu. Nikdy ale neříkal nic moudrého, pokud to tak smím vyjádřit. Jen si občas mumlal všelijaké prapodivné věty. A ohledně své minulosti byl velice tajnůstkářský.“

„Ale ty, Saere, ty pro něho od jeho příchodu sem pracuješ. Jistě ses o něm musel něco tu a tam dozvědět?“

Saer pokrčil rameny. „Jen tolik, že má obecně strach z lidí, a obzvláště z cizinců. Možná právě kvůli tomu strachu tolik pije. Jinak mě ale vůbec nic jiného nenapadá.“

„Mohl bys mi ale říct, jaký člověk to je?“ naléhal Eadulf dále. „Myslíš, že je vzdělaný? Pochází z dobré rodiny? Nevíš alespoň něco dalšího?“

„Copak já poznám, zda je někdo vzdělaný nebo ne?“ otázal se ho Saer. „Často říká všelijaké citáty, takže Písmo svaté nejspíš zná dobře, ale já mu většinou nerozumím. Říkává divné věci; strašidelné věci.“

„Třeba takové, jaké vykřikl těsně před tím, než upadl do bezvědomí?“ zeptal se Eadulf rychle a podíval se po Fedach Glasovi. „Už jsi někdy taková slova z jeho úst slyšel?“

„Říkává podobné věci,“ připustil hostinský.

Eadulf se na okamžik zamyslel, ale než si stačil připravit další otázku, dveře krčmy se divoce rozlétly.

Na prahu stál bratr Biasta a vypadal nesmírně rozrušený. Pokud jeho už tak bledá tvář mohla ještě více zbělet, bylo tomu tak v tu chvíli. Zdálo se, že je neschopen vypravit ze sebe souvislou větu – jen tam před nimi stál a naprázdno otvíral a zavíral ústa jako právě chycená ryba.

„Můj bratranec…“ začal konečně, pak se zarazil, nasucho polkl a vyděšeně se po svých posluchačích rozhlédl. „Můj bratranec… je mrtev!“

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.